

Utilfredshed med ny grafisk profil

En ny rundspørge på Aarhus Universitet tyder på, at der er utilfredshed med universitetets nye grafiske profil blandt både mange ansatte og studerende.

Undersøgelsen er foretaget af Katrina Stevenson, der er masterstuderende på Handelshøjskolen, og selv er hun ikke overrasket over resultatet.

3

Lær at huske pensum bedre

Gør det abstrakte til noget konkret og forbind det til noget, der allerede ligger lagret i din langtidshukommelse. Norske Oddbjørn By er studerende, forfatter og ivrig dyrker af hukommelsessport, og i et foredrag forleden gav han 350 tandlæge- og medicinstuderende konkrete redskaber til bedre at huske deres pensum.

3

Første mand ved pumpen

Aarhus Universitets nobelprismodtager, Jens Chr. Skou, er netop fyldt 90. Nobelprisen i kemi i 1997 blev toppunktet og slutstenen i en forskerkarriere, der aldrig var planlagt. *CAMPUS* har talt med Skou om barndommen i Lemvig, de unge år i København og Hjørring og selvfølgelig den banebrydende forskning på Aarhus Universitet, der førte til opdagelsen af natrium-kalium-pumpen.

8

CAMPUS

AARHUS UNIVERSITET

19
8.12.08

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Nisser og juletræer løb på AU

Udklædt som juletræ vinder videnskabelig assistent Astrid Andersen (billedet) præmien for bedste udklædning ved det traditionelle nisseløb på Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet i Foulum. Efter en fælles opvarmning ved fit-nissen Birthe, hvortil personaleforeningsnissen Anders slår takten på sin guitar, løber medarbejderne ud på det 3,5 kilometer lange løb rundt om forskningscentret. Ved målstregen uddeler personaleforeningen præmier til de hurtigste institutnisser, det bedste humør og den mest originale udklædning. Den hurtigste nisse i løbet er seniorforsker Bo Vangsø Iversen.

Ca. 40 medarbejdere fra alle afdelinger på Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet deltager i det særprægede løb, der foregår under mottoet "Forsk, løb og fest". Nisseløbet er en ret anarkistisk begivenhed, fortæller akademisk medarbejder og løbenisse Søren Torp, der for 6-7 år siden opfandt løbet. "Nisser er jo anarkistiske," som han siger.

Læs mere om juletraditioner på Aarhus Universitet på side 6 og 7.

Fuld fart frem – med foden på bremsen!

Af Erik Meineche Schmidt
Dekan, Det Naturvidenskabelige Fakultet

Forrige fredag havde jeg inviteret alle medarbejdere ved Det Naturvidenskabelige Fakultet til en orientering om fakultetets økonomiske situation. Formålet var at give en objektiv beskrivelse af strukturen i fakultetets økonomi for dermed at forklare det tilsyneladende paradoks, at fakultetet har økonomiske problemer, samtidig med at de offentlige bevilninger til forskning øges væsentligt i disse år. Mit hovedbudskab var, at fakultetets succes med at tiltrække eksterne midler nu har nået et så højt niveau, at basismidlerne ikke længere kan følge med.

Situationen kan kort beskrives som følger.

Fakultetets årlige indtægter er ca. 1.000 millioner kr., hvoraf de 600 millioner kr. stammer fra undervisningstaksametre og basismidler til forskning, mens de resterende 400 millioner kr. stammer fra eksterne forskningsmidler. Fakultetet har udgifter til husleje, bygningsdrift, bidrag til centraladministrationen, TAP-løn m.m. på ca. 420 millioner kr. Til denne udgift bidrager overhødet fra de eksterne forskningsmidler for tiden kun med ca. 60 millioner kr. Altså skal indtægterne fra undervisningstaksametre og basismidler bidrage med de resterende ca. 360 millioner kr. Men da sidstnævnte indtægter herudover også skal finansiere løn til det faste videnskabelige personale, forskeruddannelse, nødvendige investeringer i infrastruktur, nye faglige initiativer osv., er det ikke så sært, at systemet nu er kommet ud af balance.

Politikerne har også erkendt denne problemstilling, idet de i forbindelse med det seneste globaliseringsforlig har besluttet at øge overheadprocenten på statslige bevillinger fra de nuværende (de facto) 20 % til 44 %. Pro-

blemet er, at denne ændring er for længe om at slå igennem. De fleste statslige bevillinger er nemlig tre-fire-årige, og det betyder, at vi et stykke tid endnu må nøjes med den gamle overheadprocent på dele af bevillingerne. Derfor vil den nye overheadprocent først være slået fuldt igennem omkring 2013 – og hertil kommer, at der fortsat ikke er overhead på bevillinger fra f.eks. private fonde.

Den nye universitetslov – og de efterfølgende fusioner – har også medført ganske betydelige ekstra udgifter for universiteterne, primært til administrative og organisatoriske tiltag. Vi må derfor konstatere, at fakultetets indtægter de facto stagnerer – og så hjælper det jo heller ikke på situationen, at vi pga. sommerens svigtende tilgang til studierne også må se en nedgang i STÅ-indtægter i øjnene.

Når dette er sagt, skal det retfærdigvis tilføjes, at politikerne givetvis mener det alvorligt med beslutningen om at øge den offentligt finansierede del af forskningen til en procent af bruttonationalproduktet. Og der skal også

kippes med flaget for den visionære beslutning om at ekspandere ph.d.-uddannelserne væsentligt – med tilhørende finansiering. Samtidig må det dog konstateres, at ”vejen til Barcelona” er belagt med store ufordelte puljer, som vil gøre betydeligt mere gavn ved ”at komme ud og arbejde”.

Jeg tror også, at nogle politikere (og nogle embedsmænd) ligger under for den opfattelse, som uvægerligt fremføres af diverse ”observatører”, at det ikke er klogt at øge forskningsmidlerne for hurtigt, da det vil gå alvorligt ud over kvaliteten.

Men jeg kan forsikre, at Det Naturvidenskabelige Fakultet ikke ser noget som helst kvalitetsproblem i at lette foden lidt fra bremsen, og jeg kan i den sammenhæng tilføje, at det samme gælder de øvrige teknisk-naturvidenskabelige fakulteter i Danmark, som heller ikke kan få økonomien til at hænge sammen i øjeblikket.

CAMPUS IN BRIEF

Dissatisfaction with the new graphic profile

A survey carried out at Aarhus University indicates that there is great dissatisfaction with the university's new graphic profile among both staff and students.

7 out of 10 do not like the new graphic profile, and a similar number do not feel that it is important to try and introduce it. This is the result of a new survey carried out at Aarhus University by Katrina Stevenson, a Canadian Master's student at the School of Business, in connection with a university assignment. She is not surprised at the figures.

“Before starting my assignment I asked my friends and fellow students what they thought of the profile, and the answers I received in my survey were more or less the same – great dissatisfaction. So no – I'm not surprised at all,” she says.

As part of the survey, which involved a presentation of the profile and a questionnaire, Katrina Stevenson also asked respondents to describe what they liked and did not like about the new profile. Having read the answers she has divided these comments into two groups.

“The people who like the profile think that the university's image should be modernised as a result of the merger. The people who don't like it focus on the fifth element in particular – they think it's too difficult to understand. And they also say that waving goodbye to the old university seal means losing history and traditions which the university ought to keep,” she says.

See results from the survey on page 3

The sponsors are coming!

Advertising is becoming increasingly common in all areas of life at Aarhus University – adverts for companies sponsoring everything from Friday bars to special events in particular subjects.

One of the latest branches on the tree of sponsorship at Aarhus University is DONG Energy's sponsorship of a new study environment at the School of Business. Charlotte Theisen is an employer branding specialist at

DONG Energy, and she says that the company is consciously focusing on doing something for the students.

“Instead of just sticking our logo on an auditorium, we prefer to create something for the students that will improve their study environment. And that's why we have sponsored a place where they can meet either socially or to do some work together,” says Charlotte Theisen.

Sponsorships can also lead to debate and attract media attention. Two examples of this are Mjølner Informatic's sponsorship of a Friday café at the Department of Computer Science, and Arla's sponsorship of the Research Day in 2007.

Page 5

Christmas Eve for students

Not all the students at the university automatically head off looking for the kind of home comforts and good square meals that only Mum can provide at Christmas. Some have to work or study for exams, while others have families that are too far away – either geographically or emotionally speaking. But sitting on your own in a hall of residence clutching a frozen pizza on Christmas Eve is not a particularly attractive alternative. So each year the Christian Student Congregation in Aarhus organises a Christmas Eve party for students who want to celebrate the event in a slightly different way. The party normally attracts

20-30 students.

Elisa Wejse is a university chaplain at Aarhus University, and she helps to organise Christmas Eve for the students. She also takes part in the event herself, bringing her family with her. Elisa Wejse says that the students who have celebrated Christmas Eve in this way in the past have been very enthusiastic.

“The students love it. The evening takes place in the Christian Student Congregation's premises – an ordinary house where three students live. So Christmas Eve here really feels like a cosy and homely event,” she says.

The people who come

along never go home empty handed, either. Once they have had their Christmas dinner and sung some Christmas carols, they all receive a personal gift. They are also welcome to bring along any of the gifts that they have received from family and friends.

You don't need to belong to the Christian Student Congregation to take part. There is an introductory evening on 17 December to help people get to know each other before the big day.

For more information and to sign up for the event: please see www.smaa.dk

udgives af Aarhus Universitet og udkommer hver 2. mandag i semestermånederne.

Den nyeste udgave af *CAMPUS* kan findes i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 22. december. Deadline for indlæg den 15. december kl. 10.00.

Redaktion: Fredrik Nielsens Vej 5, bygning 1448, 8000 Århus C

T: 8942 2334, e-mail: campus@au.dk
Website: www.au.dk/campus

Ansvarshavende: Souschef Ingeborg Christensen.
T: 8942 2342; e-mail: ic@adm.au.dk

Abonnement: Et årsabonnement koster 150 kr. Studerende ved Aarhus Universitet 100 kr. Henvendelser vedr. abonnement rettes til Torben Johansen, T: 8942 1108, e-mail: taj@adm.au.dk

Annoncer: dgmedia 7027 1155

Tryk: Hornslet Avistryk **ISSN:** 1604-1607

Redaktionen

Hans H. Plauborg
Redaktør
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
M: 6020 2708
hho@adm.au.dk

Karen Hyldgaard
Johansen
Journalist, deltid
T: 8942 2335
M: 6020 2626
khj@adm.au.dk

Ida Hammerich
Nielson, Journalist
T: 8942 1981
ihn@adm.au.dk

Kristian Serge
Skov-Larsen
Journalist
T: 8942 2480
M: 2338 2221
kstl@adm.au.dk

Louise Debois
Studenterskribent
M: 3082 3007
ldn@adm.au.dk

Fotografer

Lars Kruse
Fotograf
T: 8942 2347
lk@adm.au.dk

Søren Kjeldgaard
Fotografelev
T: 8942 2347
M: 6020 2694
sskj@adm.au.dk

Jesper Buch Rais
Fotografelev
T: 8942 2347
jbra@adm.au.dk

Ny dyrlægeuddannelse måske på vej til AU

Skejby Sygehus skal fordoble antallet af forskere inden for få år. Planer om en ny dyrlægeuddannelse er et led i rekrutteringsstrategien.

Af Ida H. Nielson og Hans H. Plauborg

ihn@adm.au.dk / hhp@adm.au.dk

Det Biovidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet har i dag monopol på at uddanne dyrlæger i Danmark. Men i fremtiden bliver det måske også muligt at uddanne sig til dyrlæge ved Aarhus Universitet. Planerne er et led i en strategi for at knytte flere forskere til den sundhedsvidenskabelige forskning ved Skejby Sygehus, forklarer lektor, ph.d. Michael Pedersen, Klinisk Institut.

– Vi skal fordoble antallet af for-

skere inden for få år, og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet kan derfor ikke længere fodre os med et tilstrækkeligt antal studerende. Derfor prøver vi at trække folk til fra andre fagområder som f.eks. biologi og fysik. Planerne om en kommende dyrlægeuddannelse skal ses i denne sammenhæng. Som læger arbejder vi med f.eks. grise og rotter i vores forskning, og her har vi brug for folk med forstand på dyr. Desuden er der problemer med at skaffe landbrugsdyrlæger i Jylland, fordi mange dyrlæger vælger at blive på Sjælland

efter endt uddannelse, siger Michael Pedersen og understreger, at planerne om uddannelsen endnu kun er på tegnebrættet.

Landbruget: "Der er behov"

Tidligere vicepræsident i Landbrugsrådet Bent Claudi Lassen mener, der er voldsomt behov for en dyrlægeuddannelse i Vestdanmark.

– Det har i snart mange år været svært at rekruttere unge, der vil arbejde med produktionsdyr, til uddannelsen i København. Derfor håber jeg også, at en eventuel ny uddannelse vil arbejde tæt sammen med landbrugserhvervet, siger Bent Claudi Lassen.

Han lægger også vægt på, at en eventuel kommende dyrlægeuddannelse i Århus vil kunne samarbejde

med dyrlægeuddannelsen i København.

– Vi har i hvert fald ikke behov for to dyrlægeuddannelser, der bekriger hinanden, siger han.

Biologistuderende på Skejby

Forsøget på at tiltrække flere forskere til Skejby Sygehus indebærer ikke kun planer om en ny dyrlægeuddannelse. Klinisk Institut, der er rammen for AU's forskning på sygehusene, har bl.a. indledt et samarbejde med Biologisk Institut og udbyder på den baggrund kurser for biologistuderende på 3.-4. år. De studerende får blandt andet mulighed for at scanne f.eks. frøer og tudser og får på den måde indblik i den nyeste teknologi på området. Michael Pedersen fortæller, at sygehuset har fået god re-

spons fra de biologistuderende.

– De studerende har været meget engagerede og har fået gode karakterer. De ser, hvad vi har at byde på, og måske bliver de på den baggrund interesserede i en fremtid som forsker på Skejby Sygehus. Så nu er tanken, at vi også vil prøve at tiltrække studerende fra andre faggrupper som f.eks. molekylærbiologi, idræt og tekniske studier, siger Michael Pedersen.

Antallet af forskere på Skejby Sygehus skal fordobles, fordi sygehuset inden for en tiårig periode skal fusionere med en række andre sygehuse i Århus til et kommende storsygehus med 16-17.000 ansatte. Byggeriet af det nye storsygehus starter i 2010 og ventes færdigt i 2019. ■

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Karrieremesse

36 virksomheder og over 1000 studerende skabte onsdag den 26. november en hyggelig og afslappet ramme i Aarhus Universitets Aula og Vandrehal ved den årlige karrieremesse for studerende ved Det Naturvidenskabelige Fakultet. En af de deltagende virksomheder var it-konsulentvirksomheden Netcompany. Susanne Hansen fra firmaet mente, at det havde været en god dag.

– De studerende var glade og oplagte, og vi fik skabt de kontakter og den opmærksomhed om vores virksomhed, som vi ønskede.

Blandt de studerende var der også tilfredshed

med udbyttet af årets messe. Kandidatstuderende i nanoteknologi Martin Søndergaard fandt den direkte kontakt med repræsentanter for en måske kommende arbejdsplads meget inspirerende og fik svar på flere af sine spørgsmål.

– Jeg fik en god uformel snak med Grundfos. Karrieremessen er virkelig en oplagt mulighed for at komme tæt på virksomhederne, mente han.

Karrieremesse 2008 blev arrangeret af studerende fra EKNA (Erhvervskontakten ved Det Naturvidenskabelige Fakultet), der er en studentorganisation, som formidler og skaber kontakt mellem studerende og erhvervslivet.

Utilfredshed med ny grafisk profil

En ny rundspørge på Aarhus Universitet tyder på, at der er utilfredshed med universitetets nye grafiske profil blandt mange ansatte og studerende.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

7 ud af 10 kan ikke lide den nye grafiske profil, og et næsten tilsvarende antal mener ikke, det er vigtigt at arbejde for at få den indført.

Det er resultatet af en ny rundspørge på Aarhus Universitet, som Katrina Stevenson, der er canadisk masterstuderende på Handelshøjskolen, har foretaget blandt 599 studerende og ansatte på Aarhus Universitet til en universitetsopgave om den nye grafiske profil. Selv er

hun ikke forundret over tallene.

– Inden jeg gik i gang med opgaven, spurgte jeg venner og studiekammerater, hvad de synes om profilen, og de svar, jeg endte med at få fra undersøgelsen, viste stort set de samme, nemlig stor utilfredshed, så nej, jeg er ikke spor overrasket, fortæller hun.

Lommer af modstand

Katrina Stevenson har fundet undersøgelsens deltagere ved at skrive rundt på internettet til forskellige fora for studerende og ansatte på

Aarhus Universitet, som så igen har sendt mailen videre. Derfor er det ikke helt til at sige, om holdningen hos dem, der rent faktisk svarede, er repræsentativ for alle ansatte og studerende på universitetet, f.eks. kan, dem der har stærke følelser i logodebatten have været mere interesserede i at svare.

Men resultatet kan helt sikkert bruges til at sige, at der findes store lommer af modstand mod den grafiske profil på universitetet, allerede inden den for alvor er blevet løbet i gang.

– Jeg synes, det er interessant

for universitetet at vide, at der er utilfredshed, og at mange føler, at de ikke har fået en chance for at ytre sig. Måske bør man overveje, om processen har været rigtig, og om man har valgt den rigtige model, siger hun.

I undersøgelsen blev deltagerne først præsenteret for profilen, hvorefter de skulle svare på et elektronisk spørgeskema. Desuden har Katrina Stevenson også givet de adspurgte mulighed for at skrive frit, hvad man kan lide og ikke lide ved den nye profil, og efter gennemlæsningen fortæller hun, at kommentarerne deler sig i to grupper.

– De, der kan lide profilen, synes, det er godt med en modernisering af universitetets udtryk efter fusionen. De, der ikke kan lide den, hæfter sig især ved det grafiske profils medfølgende alfabet, som de mener, er for svært forståeligt. De utilfredse mener samtidig, at et farvel til seglet også betyder tab af historie og tradition, som det er vigtigt for universitetet at opretholde, forklarer hun.

Skulle have ny profil

Aarhus Universitets prorektor for vidensspredning, Søren E. Frandsen, understreger, at han selvfølgelig ikke kender undersøgelsen i detaljer, men han er omvendt ikke i tvivl om, at der rundt omkring på universitetet er modstandere mod det nye design.

– Smag og behag er jo forskellig, og en ny designlinje vil naturligvis altid bryde med traditioner for og

holdninger til, hvordan universitetet skal præsenteres. Uanset hvilken løsning vi havde valgt, havde vi aldrig fundet et design, der var gået rent ind hos alle. Spørgsmålet var ikke, om vi efter fusionen skulle have en ny identitet eller ej – spørgsmålet var, hvilket nyt design vi skulle vælge, siger han.

Prorektoren forklarer, at det gamle logo med delfinerne stadig fungerer som universitetets segl, og at tilbagemeldingerne fra de første præsentationsmøder for de medarbejdere, der rent faktisk skal arbejde med designlinjen, har været meget positive.

Undersøgelsen skal måske gentages

Prorektor Søren E. Frandsen er helt enig i, at processen skal evalueres, men han vil gerne vente, til designprogrammet er helt implementeret.

– Man skal altid overveje processen for at se, om der er noget, man kan gøre anderledes og bedre – det skal vi naturligvis også gøre i denne sag. Og derfor kunne det jo være interessant at gentage holdningsundersøgelsen om et år eller to og i den forbindelse også spørge nogle af vores eksterne samarbejdspartnere. Vi må ikke glemme, at Aarhus Universitet er i gang med en spændende forandringsproces mod et stærkere og mere attraktivt universitet, og at den nye designlinje er et element i denne udvikling, siger han. ■

Udvalgte resultater fra Katrina Stevensons undersøgelse af holdningen til den nye grafiske profil

	Kan vældig godt lide det	Kan lide det	Neutral	Kan ikke lide det	Kan slet ikke lide det	I alt
Hvad synes du om den nye visuelle identitet for Aarhus Universitet? (i %)	3,3	15,9	9,7	28,0	43,1	100,0

	Helt enig	Enig	Hverken/eller	Uenig	Helt uenig	I alt
Jeg mener, det er vigtigt at indføre den nye visuelle identitet (i %)	5,8	12,0	15,4	20,0	46,7	100,0
Det er vigtigt for universitetet at adskille sig fra andre universiteter (i %)	34,9	46,9	13,9	4,0	0,3	100,0

I alt har 138 ansatte, 396 danske studerende og 65 udenlandske studerende svaret på undersøgelsen, og mens ansatte og danske studerende fordelte sig nogenlunde ens i de forskellige svarkategorier, var de udenlandske studerende i undersøgelsen var markant mere positive over for profilen.

KORT NYT

Høring om universitetsloven

Næste år skal et hold internationale eksperter evaluere universitetsloven fra 2003 og de fusioner af universiteter, som trådte i kraft i 2007. Det gælder spørgsmål som medarbejdernes og de studerendes medbestemmelse på universiteterne, den frie akademiske debat og forskningsfriheden, samt i hvilken grad formålet med universitetsfusionerne er indfriet.

Som optakt til det holder Akademikernes Centralorganisation en åben høring for at inddrage så mange som muligt i evalueringsprocessen. Et forskerpanel skal debattere forskningsfrihed og medbestemmelse, institutledere skal diskutere ledelse på institutniveau og sammenhængen mellem forskning og uddannelse, og fire rektorer og prorektorer debatterer universiteternes frihedsgrader. Afsluttende forholder centrale politikere på universitetsområdet sig til vidneudsagnene og kommer med deres bud på, hvilke forhold der bør være i fokus i den efterfølgende behandling af evalueringen.

Høringen finder sted den 29. januar på Københavns Universitet. Der er mere om høringen og programmet på www.ac.dk, hvor man også kan melde sig til.

Aalborg vil give Esbjerg et løft

Aalborg Universitet (AAU) har ambitioner om at udvikle universitetsaktiviteterne i Esbjerg til en samlet Esbjerg Universitetscampus, som kan medvirke til at løfte Esbjergs status som universitetsby.

AAU vil tilbyde 33 forskningsbaserede uddannelser og opbygge en campus, som skal være en af de bedste i Skandinavien. Campus skal, som det hedder i tilbudet til Esbjerg Kommune, "levere det liv uden for studietiden, som de nuværende universitetsstuderende i Esbjerg finder er den største mangel ved Esbjerg som universitetsby". Målet er, at studentertallet i 2013 skal være mere end fordoblet til over 2000 studerende.

Både AAU og Syddansk Universitet har i dag afdelinger i Esbjerg.

1500 nye studerende på dispensation

1.500 studerende fik i sommer dispensation fra de specifikke adgangskrav til en bacheloruddannelse på universiteterne. Godt 1.200 af dispensationerne var i form af såkaldt betinget optag, hvor ansøgerne brugte sommerferien på at supplere deres adgangsgivende eksamener. De sidste godt 300 ansøgere fik dispensation, fordi universiteterne mente, de kunne dokumentere at have andre faglige kvalifikationer, der kunne sidestilles med de enkelte specifikke adgangskrav. I alt blev der i sommer optaget godt 18.000 studerende på universiteternes bacheloruddannelser.

Gambling fører til mistrivsel hos tusinder af unge

En ny rapport fra Center for Ungdomsforskning ved Danmarks Pædagogiske Universitetsskole viser, hvor store negative konsekvenser gambling kan have, ikke kun for de unge, som udvikler decideret ludomani, men for alle de 30.000 unge, som har en risikabel spilleadfærd. De er ensomme, deprimerede og begår mere kriminalitet end andre unge. Det alt for høje omfang af unge med risikabel spilleadfærd og de alvorlige konsekvenser for disse unge er baggrunden for, at Center for Ludomani, Børns Vilkår, Semandus og DR nu lancerer kampagnen "GAMBLER", hvis hovedformål er at medvirke til, at de unge opnår en sund spilleadfærd. Kampagnen indeholder bl.a. et nyt undervisningssite og dialogoplæg til skoler og ungdomsuddannelser samt nye tv-programmer fra DR.

Hvordan brydes den negative sociale arv på universiteterne?

Det spørgsmål stillede videnskabsminister Helge Sander i foråret en række eksperter fra hele landet, og det er der nu kommet en rapport med 34 konkrete anbefalinger ud af.

Louise Debois

ldn@adm.au.dk

Du har ni procent større sandsynlighed for at få en lang videregående uddannelse, hvis din mor eller far selv har siddet med hovedet i de tunge bøger på universitetet, end hvis de højst har taget en folkeskoleuddannelse. Den sociale arv slår også igennem på uddannelsesområdet, og det er et stort problem for samfundet, mener videnskabsmi-

nister Helge Sander. Han er begejstret for de 34 anbefalinger til at bryde den negative sociale arv, som en ekspertgruppe netop har offentliggjort, og som primært sigter mod en række indsatser på universiteterne.

– Jeg er overbevist om, at universiteterne vil tage positivt imod rapportens anbefalinger, siger han i en pressemeddelelse.

For meget mor og far

I rapporten slås det bl.a. fast, at langt de fleste unge vælger mor eller far som deres nærmeste rådgiver, når det drejer sig om uddannelsesvalg. Derfor er det vigtigt, at information om de lange videregående uddannelser også målrettes forældrene, lyder en af anbefalingerne.

– Det er helt centralt, at vi især skal formidle viden om universitetsuddannelserne til miljøer, der ikke selv kender systemet indefra, siger medlem af idégruppen bag rapporten og professor på Aarhus Universitet, Klaus Mølmer. Derfor lægges der i rappor-

ten også stor vægt på at styrke brobygningsaktiviteter mellem ungdomsuddannelserne og universiteterne, som idégruppen anbefaler skal være obligatoriske, ligesom alle elever på ungdomsuddannelserne skal sikres vejledning om valg af videre uddannelse.

Bedre kobling mellem universitet og erhvervsliv

Også når det gælder sammenhængen mellem universitetsuddannelserne og efterfølgende beskæftigelse, er der plads til forbedringer. Her lyder anbefalingerne bl.a. på at udarbejde en database med beskrivelse af jobmuligheder, tilbyde praktiksemestre på samtlige universitetsuddannelser, sikre relevante studiejob og inddrage gæsteundervisere fra erhvervslivet. Frafald skal bl.a. bekæmpes med skrivekurser, differentierede undervisnings- og eksamensformer og en mere opsøgende studievejledning. På trods af rapportens meget konkrete initiativer er Klaus Mølmer dog selv tilbageholden med at håbe på de helt store effekter:

– De fleste af vores anbefalinger er faktisk eksisterende arrangementer, så det kræver en meget bred vifte af tiltag gennem hele uddannelsessystemet at indfri regeringens ønske om at bryde den negative sociale arv på uddannelsesområdet, fastslår han. ■

Jonas Rosendal Elsborg i gang med at føre kampagne for Studenterrådet i Samfundsfaglig Kantine.

Ingen forskydninger til valget

Den 24.-27. november skulle alle studerende på Aarhus Universitet vælge repræsentanter til universitetets bestyrelse, og resultatet blev nærmest en tro kopi af det fra 2007.

At Studenterrådet genvandt de to bestyrelsespladser er måske ikke så overraskende, men da bestyrelsesstemmerne også afgør, hvor stor en andel af den million, som universitetet fordeler til studenterpolitisk arbejde, den enkelte organisation modtager året efter, kan selv mindre udsving betyde meget for næste års budget.

De studerende skulle samtidig vælge repræsentanter til studienævn, akademiske råd og ph.d.-udvalg, og enkelte steder skulle der også vælges repræsentanter for de ansatte. For et overblik over de samlede valgresultater, kan man besøge www.au.dk/valg

Stemmetal til bestyrelsesvalget:

- Studenterrådets listeforbund: 3340
- Liberale Studerende: 151
- Konservative Jurister: 84
- Konservative Studenter: 136
- Frit Forum: 593

Rettelse til artikel om referenceværktøjer

I omtalen i sidste nummer af *CAMPUS* af bibliotekernes brug af referenceprogrammer var der desværre to biblioteker, som ikke var medtaget i oversigten over, hvilket arbejde der bliver gjort på de enkelte biblioteker (*CAMPUS* nr. 18, side 13).

Vi beklager fejlen og bringer her de to manglende biblioteker.

HIH's Bibliotek

På Handels- og IngeniørHøjskolen i Herning er bibliotekarerne ved at starte kurser og formidling af især Endnote rettet mod især ph.d.-studerende og ansatte. Formidlingstilbuddene vil med tiden blive udvidet til også at omfatte de nye kandidatstuderende i takt med, at behovet opstår. Interesserede kan henvende sig til biblioteket.

Æstetikbiblioteket

Æstetikbiblioteket anbefaler RefWorks og tilbyder kurser til både specialestuderende og studerende på Institut for Æstetiske Fag. Instituttet har desuden udarbejdet to såkaldte output-styles ved navn AU-Aesthetics, som er tilgængelige i RefWorks, så litteraturlisterne automatisk kommer til at følge instituttets vej-

ledninger. Interesserede er i øvrigt velkomne til at spørge bibliotekarerne, som kan hjælpe i gang med programmet.

Sponsorerne indtager Aarhus Universitet

Flere og flere virksomheder vælger at sponsorere aktiviteter på Aarhus Universitet i et forsøg på at synliggøre sig og rekruttere kandidater.

Af Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

På Handelshøjskolen, Aarhus Universitet drikker de studerende kaffe af Sparekassen Kronjylland-kopper og tørrer kagekrummerne væk med Falck-servietter, inden de går ind til dagens forelæsning i Grundfos-auditoriet. Under armen har de stakke af printede noter med reklamer på bagsiden sponsoreret af firmaet FRI-Print.

De tider er forbi, hvor reklamer kun fandtes på tutorernes trøjer i rusugen. Både på de gamle og de nye hovedområder ved Aarhus Universitet møder vi flere og flere reklamer for firmaer, der sponsorerer alt fra fredagsbarer til faglige arrangementer. Det stigende antal sponsorater er en del af en international bølge – i USA findes således eksempler på, at hele bygninger er opkaldt efter virksomheder og noget tyder på, at sponsorerne også herhjemme er kommet for at blive.

DONG Energy sponsorerer studiemiljø

Et af de seneste skud på stammen af sponsorater på Aarhus Universitet er DONG Energys sponsoring af et nyt studiemiljø på Handelshøjskolen. Charlotte Theisen er employer branding specialist hos DONG Energy. Hun fortæller, at virksomheden helt bevidst satser på at lave noget for de studerende.

– I stedet for bare at smække vores logo op på et auditorium vil vi hellere skabe nogle omgivelser for de studerende, som kan forbedre deres studiemiljø. Derfor har vi indrettet et studiemiljø i U-bygningen, hvor de studerende kan være sammen både fagligt og socialt, og hvor de kan spise frokost, siger Charlotte Theisen.

DONG Energy forsøgte selv at finde på et navn til studiemiljøet, men besluttede i stedet at udskrive en navnekonkurrence blandt de studerende på Handelshøjskolen. Eneste krav var, at ordet DONG Energy indgår i navnet. Navnet på det nye studiemiljø – Dong

Energy U-zone – blev afsløret ved indvielsen den 4. december, hvor vinderen af konkurrencen kunne cykle hjem på en DONG Energy mountain bike.

Charlotte Theisen fortæller, at sponsoreringen af studiemiljøet blot er en del af DONG Energys strategi for at synliggøre sig blandt de studerende på Handelshøjskolen og på den måde få flere til at overveje en karriere i DONG Energy. Men hvad er effekten af sponsoraterne?

– Vi måler effekten på de antal henvendelser, vi får fra de studerende, både i form af deciderede ansøgninger og fra studerende, der ønsker at skrive speciale hos os. Vi ved dog fra vores undersøgelser, at dialogen med de studerende er den vigtigste. Logoet og sponsoreringen kan vise kroppen, men ikke sjælen, siger Charlotte Theisen.

Etiske overvejelser over sponsorater

DONG Energys nye studiemiljø er blot et blandt mange sponsorater på Handelshøjskolen. Rasmus Brix er direktør for Studenterlauget, der sammen med ASB karrierecenter står bag de fleste sponsoraftaler på Handelshøjskolen. Rasmus Brix medgiver, at man skal passe på med at kommercialisere alt. Men han oplever ikke sponsoraftalerne som noget problem.

– Vi går på en handelshøjskole og kan godt gennemskue, at ting koster penge. Jeg kan ikke udelukke, at nogle måske synes, det bliver lidt for meget en gang imellem. Men hvis alternativet er, at en sandwich koster fem kroner mere, tror jeg, de fleste er godt tilfredse med ordningen. Hovedsagen er, at pengene går til de studerende, siger han.

Rasmus Brix tilføjer, at Studenterlauget selvfølgelig også har etiske overvejelser over, hvilke virksomheder man ønsker inden for dørene, og hvilke medier man bruger til hvilke annoncer. Det betyder f.eks., at der på FRI-Print, som de studerende medbringer til forelæsninger, ikke findes annoncer for tobak, alkohol og junkfood.

Marketing Director i Studenterlauget Jakob Nielsen forklarer desuden, at reklamerne på FRI-Print overordnet set skal være studie- eller karriererelevante.

– Idéen med FRI-Print er, at det er muligt at segmentere, så de studerende kun modtager relevant og vedkommende information. Hermed vil de i mindre grad opleve annoncerne som spam, siger Jakob Nielsen.

Gratis øl i mediernes søgelys

Et omtalt sponsorat på Aarhus Universitet var Mjølner Informatics sponsoring af en fredagscafé på Datalogi i 2007. Jørgen Lindskov

Aarhus Universitets sponsorpolitik

Et sponsorat defineres som en relation, der mod betaling giver sponsor mulighed for at synliggøre sig via Aarhus Universitets aktivitet.

Retningslinjerne indeholder blandt andet følgende punkter:

- Sponsorerne skal repræsentere organisationer og virksomheder med et brand, der ikke strider mod Aarhus Universitets mission, vision og værdigrundlag.
- En sponsor må ikke have bestemmende indflydelse på den aktivitet, der sponsoreres.
- En sponsor af et arrangement optræder visuelt på en måde, så det står klart designmæssigt, at der er tale om en sponsor af en Aarhus Universitet-aktivitet, og så det stadig er klart, at Aarhus Universitet er hovedafsender. Æstetikken skal være af en karakter, der sikrer, at Aarhus Universitets profil som arrangør ikke overskygges af sponsor. Arrangementer kan ikke opkaldes efter sponsor.

Sponsorpolitikken omfatter ikke ekstern finansiering af forskningsprojekter, der reguleres særskilt. Se Aarhus Universitets sponsorpolitik på www.au.dk/da/politik/sponsorpolitik

Knudsen er administrerende direktør i Mjølner Informatics. Han fortæller, at virksomheden i høj grad rekrutterer medarbejdere blandt de århusianske dataloger og derfor har en interesse i et godt studiemiljø på Datalogi. Derfor valgte virksomheden at støtte fredagscaféen. Men hvad får Mjølner Informatics ud af at give gratis øl til en flok datalogistuderende?

– På et eller andet plan får vi ingenting ud af det. Vi var til stede i caféen, men vi holdt bevidst ikke foredrag og gjorde intet for at rekruttere. På den anden side kommer vi ind på lystavlen hos de studerende. Mange studerende ved nu, hvem vi er, fortæller Jørgen Lindskov Knudsen.

Selvom arrangementet i Datalogisk Fredags-

baren fandt sted. Han er uforstående over for mediernes kritik af arrangementet.

– Der er selvfølgelig ingen, der tager et job, bare fordi de får en gratis øl. Vores arrangementer har åbnet døre for studerende, som har fået øjnene op for jobmuligheder, de ikke var klar over eksisterede, siger Michael Westergaard.

Kritik af Arla-sponsorat

Det er ikke kun medierne, der tager iøjnefaldende sponsorater på universitetet under kritisk behandling. Kritikken kan også komme fra universitetets egne ansatte. Da Aarhus Universitet afholdt Forsknings Døgn i 2007 under overskriften "Spiselig forskning", blev deltagerne mødt af gigantiske mælkekartoner opstillet af Arla, der var hovedsponsor af arrangementet. Det vakte harme hos mange, bl.a. lektor Hans Hauge fra Nordisk Institut.

– Jeg tænkte: "Det kan ikke passe. En stor Arla-reklame på universitetets grund!" Jeg synes, det er en skamstøtte, men sådan ser universitetets fremtid ud. Det er jeg slet ikke i tvivl om, sagde Hans Hauge i *CAMPUS* nr. 9, 2007.

Lektor på Fransk Carsten Løfting kaldte i samme nummer reklamerne "ublufærdige" og så udformningen af kartonerne som en provokation.

– På den her måde kommer universitetet til at stå som garant for Arla-produkter, sagde Carsten Løfting.

Det var imidlertid ikke kun de iøjnefaldende mælkekartoner, der vakte debat. I kølvandet på Forsknings Døgn opstod der endvidere diskussioner om, hvorvidt Arla havde haft for stor indflydelse på indholdet af arrangementet, og på baggrund af episoden udformede universitetet en sponsorpolitik, som nu står at læse på universitetets hjemmeside. Her understreges det blandt andet, at en sponsor ikke må have bestemmende indflydelse på den aktivitet, der sponsoreres. ■

Hovedpunkter:

- Der kommer flere og flere sponsorer på Aarhus Universitet
- Virksomhederne ønsker bl.a. at synliggøre sig blandt de studerende
- Sponsorater kan vække debat og komme i mediernes søgelys

“ Østjyllands TV ville vide, hvorfor jeg drak unge mennesker fulde for at få dem til at skrive under på en ansættelseskontrakt.

Jørgen Lindskov Knudsen, administrerende direktør i Mjølner Informatics

café var en succes, tøver Jørgen Lindskov Knudsen alligevel med at gentage begivenheden.

– Medierne har ondt af den slags aktiviteter. Jeg blev blandt andet interviewet til Østjyllands TV, som ville vide, hvorfor jeg drak unge mennesker fulde for at få dem til at skrive under på en ansættelseskontrakt. Men det gjorde vi jo netop ikke. Man lægger en masse negative begreber ned over noget, som efter min mening er ret uskyldigt. De studerende ville jo også drikke øl, selvom vi ikke var der. Mediernes måde at håndtere det her på gør, at vi vil tænke os godt om, før vi gør noget lignende, siger Jørgen Lindskov Knudsen.

Michael Westergaard var formand for bestyrelsen af Datalogisk Fredagscafé, da Mjølner-

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Pakkeleg. På Statsbiblioteket skiftes de ansatte i Overcentralområdet til at trække en gave fra bunken hele december måned. Pakkelegen har de sidste fem år været en fast juletradition i afdelingen. I pakkerne er der typisk julekna, julekrus og pynt til kontoret, men også cd'er, øl og sågar en rådden mistelten er dukket op bag det funklende papir. De ansatte er enige om, at legen skaber sammenhold i en kold tid.

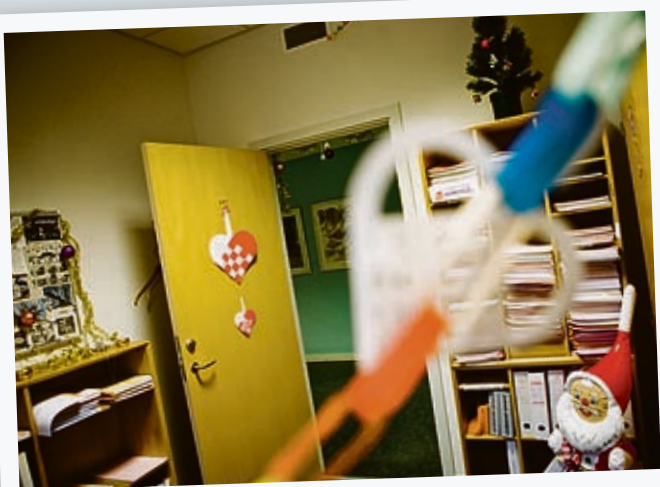

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Juleudsmykning. Rædselsfuldt eller fantastisk? Menerne er delte om juleudsmykningen hos Bettina Holmbo Achon, der er afdelingsleder ved det Det Humanistiske Fakultetssekretariat. Det massivt pyntede kontor er under alle omstændigheder fast inventar på sekretariatet i december måned. Sidste år fik Bettina Holmbo Achon således klager, fordi hun på grund af travlhed kun havde hængt ca. halvdelen af pynten op.

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Luciaoptog. Traditionen tro går TÅGEKAMMERET Luciaoptog den 13. december. Luciabruden er et særligt udvalgt medlem af Festudvalget. Optoget går rundt på Institut for Matematiske Fag, besøger forelæsninger og synger Lucia-sangen. De plejer at synge et vers på italiensk – muligvis fordi det bliver trættende i længden at synge den danske Lucia-sang tre timer i træk, forklarer Tue Christensen, formand for TÅGEKAMMERET.

JUL PÅ UNIVERSITET

Hvis du ikke allerede er i julestemning, er der god chance for at komme det nu. CAM-PUS sætter fokus på juletraditioner på Aarhus Universitet.

Ida Hammerich Nielson

ihn@adm.au.dk

Gran, nisser, gaver og konfekt. Julen har holdt sit indtog på Aarhus Universitet. De fleste afdelinger fejrer den tilstundende højtid med julefrokoster, og rektor holder juletale for medarbejderne den 18. december. Men rundt omkring på universitetet trives andre juletraditioner i bedste velgående. Det gælder alt fra pakkeleg og julestrømper til det traditionelle Luciaoptog og det mere alternative nisseløb.

En rundtur på Universitetshistorisk Udvalgs hjemmeside viser, at medarbejderne og de studerende på Aarhus Universitet som oftest har fejret julen på behørig vis. Enkelte traditioner er opstået for at forsvinde igen – det gælder f.eks. Studenternes Juletræssalg foran universitetets hovedbygning, hvor professorerne traditionelt købte deres juletræ.

– Det vides med sikkerhed, at Studenternes Juletræssalg eksisterede 1958-1964, men hvor længe fænomenet havde eksisteret forinden og eksisterede derefter, har vi endnu til gode at få opklaret, fortæller Palle Lykke, der er udvalgssekretær ved Universitetshistorisk Udvalg.

Julefrokosten synes at være et fast

indslag gennem universitetets historie, om end traktementet før i tiden ikke var så overvældende som i dag. En gammel køkkenbog fra Universitetskollegiet fra 1960 fortæller os således, at julefrokosten står på "Engelsk bøv med pilsnere" til den nette sum af 7 kr. pr. person.

Vi har brug for julefrokosten

Når medarbejderne på Aarhus Universitet i denne tid samles til julefrokoster, er de faktisk i færd med at udføre et ritual, fortæller dr.theol. Hans J. Lundager Jensen, der er professor ved Religionsvidenskab, Aarhus Universitet. Et ritual er nemlig en begivenhed, som falder uden for den daglige arbejdsrutine, og hvor mange af handlingerne er foreskrevet på forhånd.

– Julefrokosten er selvfølgelig ikke så rituel som en gudstjeneste, men den er heller ikke spontan. Ethvert måltid har noget rituelt over sig – det er foreskrevet, at man tager silden først og osten til sidst. Men julefrokosten er endnu mere rituel end et almindeligt måltid, fortæller Hans J. Lundager Jensen.

Men hvad kendetegner så ritualet julefrokost? Hvor juleaften typisk tilbringes i familiens skød og nytåret i venners selskab, er julefrokosten

ofte knyttet til arbejdspladsen. Og det betyder en mere løssluppen stemning end f.eks. juleaften.

– Ingen undrer sig, hvis en deltager til julefrokosten bliver fuld. Men hvis man drikker sig fuld juleaften, vil de fleste synes, det er underligt. Desuden er julefrokosten ofte associeret med noget erotisk, mens juleaften er helt afseksualiseret. Endelig bliver hierarkierne nedbrudt til julefrokosten. Til daglig indtager man bestemte roller på arbejdspladsen for at få gruppen til at fungere. Men til julefrokosten er man mere lige, og man kan pludselig sige nogle ting til chefen, som man ikke kan til daglig, fortæller Hans J. Lundager Jensen.

Men hvorfor har vi overhovedet brug for et ritual som julefrokosten?

– Ritualer er en ramme om det at være sammen, og vi mennesker er biologisk indrettet således, at vi godt kan lide at være sammen. På arbejdspladsen ses vi dagligt, men julefrokosten giver os mulighed for at være sammen på en anden måde, siger Hans J. Lundager Jensen. ■

Hvis du er interesseret i at vide mere om julen på Aarhus Universitet gennem tiderne, kan du se mere på Universitetshistorisk Udvalgs hjemmeside her: www.au.dk/uhu/jul

Nisseløb. En deltager i Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultets nisseløb puster ud efter den hårde løbetur. I baggrunden sidder edb-medarbejder Kim Larsen, der i dagens anledning er klædt ud som julemand. Han har prøvet at vinde løbet før, så i år tager han den med ro. Efter strabadserne sætter deltagerne i nisseløbet sig ind til fakultetets traditionelle julefrokost, hvor de indtager de netop forbrændte kalorier igen.

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

ET

Nisser på spil. Ifølge personalet på Afdeling for Sydasienstudier er der nisser på administrationsgangen. I hvert fald ligger der hver dag små gaver i medarbejdernes julestrømper, som ingen ved hvor kommer fra. På billedet fremviser kontorfuldmægtig Rikke Korsbjerg stolt dagens fangst: En lille snemand, der får plads på skrivebordet sammen med de andre julefigurer.

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Juletræsfest. "Hvem vil være julemus?" spørger skuespilleren, og en skov affingre ryger i vejret. Handelshøjskolen holder juletræsfest for alle ansatte med deres familier, og et af punkterne på dagsordenen er børneteater. Herudover klipper deltagerne julepynt, danser om juletræet og får godteposer. Afdelingsleder Signe Hvid Maribo fortæller, at arrangementet er en stor succes – i år deltager over 200 voksne og børn. "Juletræsfesten er en god mulighed for at vise sine børn ens arbejdsplads," siger hun.

VOXPOP

Juleferie eller eksamenslæsning?

Tiden mellem jul og nytår betyder familiebesøg, ferie og fritid for de fleste danskere. Men hvad med de studerende – sænker julefreden sig også over dem, eller spørger januars eksaminer? *CAMPUS* har spurgt fire studerende, hvad de skal lave i juleferien.

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-foto

Rasmus Skovgaard Jakobsen, Religionsvidenskab

Jeg skal være sammen med min familie i julen. Vi har en masse traditioner, bl.a. juletræsfældning. Jeg regner ikke med at skulle læse så meget i ferien – bortset fra *Peters Jul*, som også hører til familietraditionerne. Det er jo jul og dermed familietid. Normalt har man en meget stresset hverdag på studiet. Jeg tror derfor, det er sundt at stressede ned i juleferien og ikke lave for meget.

Nanna Nøhr Jensen, Nordisk

Jeg skal holde jul på Fyn, hvor min familie bor. Jeg skal læse lidt, for jeg har to eksamensopgaver i januar, men jeg har dog ikke i sinde at skrive på dem. Men faktisk plejer det at være mit mål at holde helt fri mellem jul og nytår, og jeg plejer at kunne koble nogenlunde fra. Hvis jeg ikke holder fri, flyder mit hoved helt over af stress.

Niels Peter Nielsen, Psykologi

Jeg er i den uheldige situation, at jeg skal til eksamen den 6. januar, så en del af min juleferie kommer til at gå med at læse. Jeg skal dog hjem til mine forældre i Odense juledagene. Det er første gang, jeg kommer til at opleve at skulle læse i juleferien, for jeg er på 1. semester, så det skal man lige vænne sig til. Jeg tror, det bliver træls.

Laura Landorff, Europastudier

Jeg regner ikke med at bruge tid på at læse i juleferien. Jeg skal hjem til min familie i Dresden i Tyskland og skal desuden rejse lidt rundt for at besøge venner – bl.a. i Berlin. Måden vi fejrer jul på i Tyskland minder meget om danske juletraditioner – vi spiser også and, rødkål og konfekt. Og der er også alkohol involveret!

Godt jeg ikke fik nobel

Aarhus Universitets eneste nobelprismodtager, Jens Chr. Skou, er netop fyldt 90. Hørelsen halter en smule, men derudover må de fleste halte langt efter Skou både fysisk og intellektuelt. Nobelprisen i kemi i 1997 blev toppunktet og slutstenen i en forskerkarriere, der aldrig var planlagt. *CAMPUS* har talt med Skou om barndommen i Lemvig, de unge år i København og Hjørring og selvfølgelig den banebrydende forskning på Aarhus Universitet.

Af Hans H. Plauborg

hhp@adm.au.dk

Uden for Jens Chr. Skous hjem på Rislundvej i Risskov holder en lille grå VW Lupo – den driftsikre sparebil par excellence, der udnytter sit brændstof så godt, at den kan køre over 30 kilometer på en liter. Selvfølgelig har den nu 90-årige professor emeritus fra Aarhus Universitet, der i 1997 vandt nobelprisen i kemi for sin opdagelse af natrium-kalium-pumpen, sådan en bil. Videnskabsmanden og bilen ligner simpelthen hinanden. Jens Chr. Skou har også været særdeles driftsikker og udnyttet sit brændstof usædvanligt godt i sit liv og sin karriere. Ikke noget med lange opslidende arbejdsdage på universitetet fyldt med kaffepauser og diskussioner med kolleger i laboratoriet til langt ud på aftenen. Næ, så hellere tidligt op, syv-otte timers effektivt og disciplineret arbejde og hjem til te med familien klokken fire. Og ikke noget med at belaste sjæl og legeme med arbejde i weekenden, hvor der i stedet blev tanket ny energi i form af tennis, badminton, sejlsad og mange andre sportsaktiviteter.

– Friheden til at vælge mine egne arbejdsopgaver og tilrettelægge mit liv har ubetinget været det vigtigste i mit liv som forsker. Desuden har jeg altid haft et stort behov for at bevæge mig og dyrke fritidsinteresser, så derfor var det jo godt at have et job på universitetet, ler Jens Chr. Skou, der i oktober kunne fejre sin 90-års fødselsdag.

Og var det ikke, fordi der stod 1918 i dåbsattesten, ville man nægte at tro på, at manden, der ungdommeligt springer op og ned ad de stejle trapper i sit hjem, passer sin store have og sine halvanden tønder land ved sommerhuset på Mols sammen med sin 83-årige hustru Ellen Margrethe, så verdens lys endnu før den sidste granat var affyret på Vestfronten under 1. verdenskrig. Jens Chr. Skous fysik er simpelthen i særklasse, og den slags skal der både gode gener, en god portion held og disciplineret økonomikørsel gennem livet til for at opnå. Men hvorfor har Lupo'en fået lov til at erstatte den sorte herrecykel, der tidligere altid var hans trofaste køretøj? Den er han vel ikke blevet for gammel til?

– Næ, men jeg valgte alligevel at stille den til side for nogle år siden, efter at jeg blev torpederet af en højresvingende bilist på Ringgaden. Det blev jeg lidt forskrækket over, og så købte jeg Lupo'en. Min kone kan ikke lide den, så hun har en anden, fortæller Jens Chr. Skou, mens vi sidder i hans lille arbejdsværelse på førstesalen i Risskov-villaen. Kun hørelsen er ikke, hvad den har været, men da mikrofonanlægget til høreapparatet har tabt strømmen, må vi klare interviewet uden tekniske hjælpemidler.

Mødet med Maunsbach

På bordet ligger Jens Chr. Skous erindringer – i manuskriptform. Der er næppe tvivl om, at

en væsentlig del af erindringerne drejer sig om det lange arbejdsliv som forsker, der den 15. oktober 1997 førte til den største hæder, der er blevet nogen århusiansk videnskabsmand til del: nobelprisen i kemi. Det var den dag, den ydmyge og beskedne søn af en tømmehandler i Lemvig blev ringet op af sin chef, dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Arvid B. Maunsbach, der gerne ville se Skou til et møde på sit kontor kl. 14.

– Jeg sagde til ham, at det kunne jeg altså ikke, for jeg havde aftalt med min kone, at vi skulle på en tur ud i det fine efterårssolskin. Jeg var jo for længst blevet pensioneret, så jeg mente godt, jeg kunne tillade mig at sige nej, fortæller Jens Chr. Skou.

Men Maunsbach insisterede, og Skou cyklede lettere modvilligt ind på universitetet. Han regnede med, at mødet nok handlede om ned-sættelsen af et bedømmelsesudvalg til et nyt professorat i biofysik. Det gjorde det også, men bagefter kunne han alligevel ikke få lov til at gå.

– Jeg blev lidt irriteret og sagde, at nu var der ikke mere at snakke om, så nu gik jeg altså. Da jeg kom ud på parkeringspladsen, var der en bil, der standsede, og ud steg en mand, der spurgte efter mig. Jeg gav mig selvfølgelig til kende, og han overrakte mig en kæmpe buket blomster. Jeg havde haft fødselsdag den 8. oktober, så jeg tænkte, at det var da lidt sent med sådan en buket. Men så kom Maunsbach og sagde: ”Jens Christian, det er nobelprisen. Vi må tilbage til mit kontor og vente på oprindelsen fra Stockholm.”

Og der sad de så og ventede og ventede. På en telefon, der skulle ringe, men ikke gjorde det.

– Jeg tænkte, at det nok ville gå mig ligesom Karen Blixen, da hun sad og lyttede ved radioen, fordi hun troede, hun skulle have nobelprisen, og så gik den til en anden. Men til sidst ringede telefonen alligevel.

– Kan du huske, hvad din første reaktion var?

– Det første, det fløj gennem hovedet på mig, var, om det nu også var fortjent. Det er meget ubehageligt at få noget, man ikke fortjener. Jeg tror, jeg sagde noget i retning af, om de da ikke kunne have givet prisen til en yngre mand. Men jeg blev nu hurtigt enig med mig selv om, at jeg ikke skulle spekulere over, om det var fortjent eller ej, siger Jens Chr. Skou, mens vi kigger på billeder fra de hektiske oktoberdage for 11 år

siden. På et af dem giver den 79-årige nobelprisivinder sin autograf til en kvindelig fan.

– Det var da spændende sådan at skulle give autografer. Der var en voldsom tumult omkring den pris, og det blev jo egentlig ved to-tre år efter, fortæller Jens Chr. Skou.

Vejen til forskningen

Det står næppe skrevet i stjernerne hos nogen, at de en dag vil komme til at stå med en videnskabelig nobelpris mellem hænderne. I Jens Chr. Skous tilfælde stod der sågar ikke det mindste om forskning. Derimod stod der tømmehandler over hele stjernehimlen.

– Jeg var den ældste søn i familien og var

“Jeg tænkte, at det nok ville gå mig ligesom Karen Blixen, da hun sad og lyttede ved radioen, fordi hun troede, hun skulle have nobelprisen, og så gik den til en anden. Men til sidst ringede telefonen alligevel.

Jens Chr. Skou

meget interesseret i min far og farbrors tømmehandlervirksomhed. Hvis ikke min far pludselig var død af en infektion, da jeg var 12 år, var jeg ganske givet blevet tømmehandler, fortæller han.

I stedet overtog farbroren og senere dennes sønner tømmehandlen. Selv måtte han finde på noget andet. En dag dukkede der en ny ung mand op på tennisbanen i Lemvig, der havde den fine titel af stud.med.

– Han fortalte engageret om, hvordan det var at læse medicin i København. Det fik jeg lyst til, og sagde det til min mor. Hun blev vældig glad for at høre det, for hun var vist ved at være lidt nervøs over, at jeg ikke kunne beslutte mig for, hvad jeg ville.

Årene

som medicinstuderende i København var en stor oplevelse for den vestjyske knægt, der var blevet ”tør bag ørene” efter tre år på en sjællandsk kostskole fra 1934-37.

– Jeg kunne vældigt godt lide at bo og læse i København. Der var mange kulturelle fristelser, og jeg gik til en masse kunstudstillinger og var ofte i Det Kongelige Teater. Jeg havde hørt, at medicinstudiet var meget hårdt, men jeg kunne nu godt lide det. Det handlede jo bare om at sætte sig ned og læse det, der skulle læses.

Behovet for at være i nærheden af Vesterhavet forsvandt dog ikke med studieopholdet i hovedstaden, så da Jens Chr. Skou skulle ud i sin turnus, valgte han sygehuset i Hjørring.

– Arbejdsmæssigt var det en fantastisk tid – måske den bedste i mit liv. Det interesserede mig meget at være læge. Ikke mindst det håndværksmæssige i kirurgien var jeg fascineret af. Min chef på sygehuset var med i modstandsbevægelsen, så når han skulle hente våben, som englænderne smed ned, sagde han: ”Du kan gøre det færdigt nu, Skou,” og så fik jeg lov til at lave forskellige operationer.

Opholdet i Hjørring havde givet den unge læge ambitioner. Han ville være kirurg og senere gerne overlæge i faget. Men det krævede dengang, at man skrev disputats, så han søgte på opfordring en stilling på Fysiologisk Institut i Århus – og fik den. Det første skridt ind i forsknings- og undervisningsverdenen var taget. Men det var nu noget besværligt at være underviser og forsker, husker Jens Chr. Skou.

– Jeg havde jo aldrig undervist, men jeg kunne hurtigt konstatere, at jeg ikke var den bedste til det, for da

elprisen som 40-årig

Foto: Søren Kjeldgaard/AU-Foto

halvdelen af semesteret var gået, var auditoriet tomt. Det gav mig lidt at spekulere over. Jeg kunne huske fra min egen tid i København, at jeg heller ikke selv gad at gå til forelæsninger, som jeg ikke fik noget ud af, så jeg begyndte at sætte mig ind i pædagogik, og hvordan man tilrettelægger god undervisning. Efterhånden blev jeg faktisk ret glad for at undervise, fortæller Jens Chr. Skou.

Og god, kunne han have tilføjet, hvis ikke lige det var for den vestjyske beskedenhed. For efter nogle år som underviser forærede nogle af de studerende ham en gyngestol som tak for god undervisning.

Universitetet i 40'erne

Forskningen lå heller ikke lige til højrebenet, viste det sig, selv om Jens Chr. Skou under sit ophold i Hjørring havde forsket lidt i behandling af hovedpine efter rygmarsbedøvelser.

– Mine første forsøg udi forskningens verden var ikke særlig vellykkede. Men jeg var blevet meget interesseret i at vide mere om anæstesi (bedøvelse). Dengang i 40'erne var der ingen narkoselæger som i dag, så man brugte kloroform eller æter som bedøvelse, men det var en ubehagelig oplevelse for patienterne. Derfor var det bedre at bruge rygmarsbedøvelse eller lokalbedøvelse, når man kunne slippe af sted med det. Spørgsmål var bare, hvilke mekanismer der lå bag lokalbedøvelsen. Det ville jeg gerne finde ud af.

– *Hvordan var miljøet på Aarhus Universitet dengang midt i 40'erne?*

– På Fysiologisk Institut var der en professor, to videnskabelige assistenter og så mig. Vi holdt ingen indbyrdes møder, men gik rundt for os selv og nussede med tingene. Professoren sagde til mig, at hvis jeg havde noget at spørge om, kunne jeg bare komme ind på hans kontor. Ellers måtte jeg gøre, som jeg ville. Vi havde intet socialt eller fagligt sammen. Da han døde, og jeg skulle skrive en artikel om ham, fandt jeg ud af, at han også havde forsket i aktiv transport mellem cellerne akkurat som mig. Det vidste jeg intet om, og jeg tvivler på, at han havde nogen ide om, hvad jeg lavede. Universitetet var en helt anden verden end den, jeg havde mødt på sygehuset, og jeg måtte famle mig frem.

– *Men du søgte ikke tilbage til sygehusverdenen med det samme?*

– Nej, nej. Sådan er jeg ikke. Nu var jeg gået i gang, og jeg skulle jo også have lavet den her disputats.

Disputatsen, der handlede om sammenhængen mellem lokale bedøvelsesmidlers evne til at bedøve og deres opløselighed i fedtstoffer, kom i hus i 1951, og så var Jens Chr. Skou egentlig klar til at vende tilbage til sygehusvæsenet. Men forskningen var gået ham i blodet. Han var blevet nysgerig efter at trænge dybere ned i, hvordan lokalbedøvende stoffer egentlig virker på nervecellers membran. ♦

Som ung læge interesserede Jens Chr. Skou sig meget for, hvordan lokalbedøvelsesmidler virker. Det var den interesse, som siden førte ham til opdagelsen af natrium-kalium-pumpen, som han fik nobelprisen for i 1997.

➔ – Jeg havde søgt en stilling på Bispebjerg Hospitals kirurgiske afdeling og fået den. Men jeg kunne godt fornemme, at jeg var kommet så langt med den her forskning, at jeg ikke bare kunne opgive den, så jeg spurgte min kone, om det var i orden, at jeg forskede lidt om aftenen. Hun var heldigvis mere realist end mig og sagde, at det ville da vist blive for utilfredsstillende. Så jeg ringede til Bispebjerg og sagde undskyld ulejligheden. Det var i grunden temmelig højrovet, for på det tidspunkt var det meget svært at få stilling som læge. Desuden var lønnen jo meget dårligere som forsker end som læge. Man sagde dengang, at lønnen for en forsker svarede til lønnen for et reservepostbud. Heldigvis kunne jeg supplere min løn ved at tage nogle nattevagter som vagtlæge i Århus. Om morgenen tog jeg direkte ind på instituttet uden at have sovet, siger Jens Chr. Skou, som var det den naturlige ting i verden.

Krabber og pumper

Ellen Margrethe har stillet stempelkaffe og brød frem i køkkenet, så vi forlader arbejdsvarerelset og går nedenunder.

– Jeg forstår da ikke, hvorfor I vil sidde deroppe, siger hun, mens fotografen flytter lidt om på indretningen af køkkenet.

– Behøver du virkelig flere billeder, spørger Jens Chr. Skou, da fotografen igen begynder at knipse. Han glemmer dog hurtigt kameraet, da snakken igen falder på hans pionerforskning, som for alvor tog fart i 1950'erne.

Skou bestemte sig for at lave et eksperiment med et såkaldt monomolekylært lag af fedtstoffer fra nerver på en vandoverflade for på den måde at teste deres evne til at optage lokalbedøvelse. Håbet var at finde ud af, hvorfor nerveimpulsen bliver blokeret, og lokalbedøvelsen indtræffer. Man vidste allerede, at nerveimpulsen skyldes en åbning i nervecellens membran, hvorigennem der løber natrium. Man mente også, at natrium kommer ind i cellen via nogle kanaler, men hvordan sker det?

Efter eksperimentet sluttede Skou sig til, at natriumkanalerne er et protein, men for at kunne undersøge det protein nærmere måtte han have fat i et enzym med høj aktivitet.

Under et studieophold på det marinbiologiske laboratorium i Wood Hole i USA i 1953 kom han ved en tilfældighed til at læse en artikel om ATPase i kæmpeblæksprutters nervemembraner. ATP er cellernes brændstof, hvor energien frigøres ved spaltning af et fosfat fra ATP ved hjælp af et enzym – en såkaldt ATPase. Men Skou undrede sig over, hvilken rolle et energifrigivende enzym kunne spille i nervemembranen.

Da han kom hjem til Århus, begyndte han straks udse sig egnede dyr for at søge efter sådan en ATPase. Kæmpeblæksprutter var ikke sådan lige til at få fat i, så i stedet fik han en aftale med en lokal fisker i Norsminde, der kunne levere krabber fra Århus Bugt.

– Det største problem var i begyndelsen, hvordan man slog dem ihjel. Jeg forsøgte med

en hammer, men så lå der jo krabbe over det hele, og jeg skulle bruge nerverne i benene. Jeg endte med at klippe benene af og så straks smide dem i kogende vand, så de døde. Ulempen var, at hele instituttet kom til at lugte af kogt krabbe. Min chef professor Ørskov spurgte flere gange, om jeg da ikke kunne have fundet et andet testobjekt, men det var jo lidt for sent, fortæller Skou om sine berømte og berygtede krabbeforsøg.

Desværre havde Skou svært ved at reproducere sine resultater.

– Jeg var jo interesseret i lokalbedøvelsesmidlers virkning på nerveimpulsen, og jeg mente, at det var nærliggende at undersøge, om der var nogen effekt af natrium og kalium på enzymaktiviteten. Problemet var bare, at jeg fik meget varierende resultater, hver gang jeg tilsatte natrium eller kalium.

Efter en syv uger lang sommerferie i 1955 kom Skou dog tilbage med fornyet energi. Det slog ham, at han havde koncentreret sig om natrium og kalium hver for sig, så han begyndte at lave nye forsøg.

– Jeg fandt ud af, at natrium alene gav en ringe forøgelse af enzymaktiviteten og dermed af spaltningshastigheden af ATP, og kalium gav overhovedet ingen effekt, men en kombination af natrium og kalium gav en meget stor enzymaktivitet.

Skou spekulerede på, om enzymet kunne have noget at gøre med det indre i membranen, som førte til nerveimpulsen, men blev hurtigt klar over, at det ikke kunne være tilfældet. Derimod tydede forsøgene på, at enzymet kunne være involveret i den transport af natrium ud af cellen og kalium ind i cellen, som er nødvendig for at opretholde en lavere koncentration inde i cellen end udenfor. Med andre ord måtte hans enzym være involveret i den aktive transport af ioner gennem cellemembranen og ind til selve cellen. Enzymet måtte fungere som en slags pumpe – heraf det senere navn "natrium-kalium-pumpen".

– Jeg mente dermed, at jeg havde opdaget noget nyt, og skrev min artikel om det, som blev publiceret i 1957. Men der var ingen overhovedet, der troede på det. De spurgte, hvordan i alverden et enzym kunne transportere ioner. Et enzym kan fungere som katalysator for en proces, ikke som et transportsystem. Jeg stod helt alene med den opfattelse, husker Jens Chr. Skou.

Snydt af kollega

Hans artikel med den umulige titel "The influence of some cations on an adenosine triphosphatase from peripheral nerves" blev ikke godnatlæsning for ret mange forskere. Teorien om en pumpefunktion i nervecellers membran havde været fremme siden 1941, men ingen havde fundet beviset, så hvorfor skulle danske Skou have gjort det?

– Der vil altid være modstand mod nye synspunkter i forskningsverdenen. Jeg kan huske, at jeg både var stædig og temmelig frustreret i

de år. Så var det godt at have undervisningen at falde tilbage på. Når den så gik godt, tænkte man, o.k., man gør da i det mindste et stykke arbejde, som der kommer noget ud af.

Gennembruddet for ideen om pumpen kom, da Skou efter en konference kom til at tale med en amerikansk forskerkollega, som han havde mødt i Woods Hole i 1953. Kollegaen var overbevist om, at Skou havde bevist, at enzymet var transportsystemet, og i 1960 skrev han en artikel om sine egne forsøg med aktiv transport i røde blodlegemer. Han brugte Skous indsigter fra krabbeforsøgene, men "glemte" at citere, at Skou i sin 1957-artikel havde påvist, at enzymet havde noget at gøre med den aktive transport.

“Jeg mente jo, at jeg havde opdaget noget nyt, og skrev min artikel om det, som blev publiceret i 1957. Men der var ingen overhovedet, der troede på det. De spurgte, hvordan i alverden et enzym kunne transportere ioner.

Jens Chr. Skou

– Det blev jeg noget sur over. Jeg tænkte, at jeg havde været for naiv og ikke vidst, hvor konkurrencebetonet forskning er, fortæller Jens Chr. Skou.

Historien fik dog en lykkelig udgang. Den amerikanske kollega undskyldte ved en fælles sammenkomst sin "ugerning", og redaktørerne ved det ansete videnskabelige tidsskrift *Physiology Review*, der formentlig godt vidste, at amerikaneren ikke havde behandlet Skou helt fair, bad nu Skou om at skrive en oversigtsartikel om enzymer som transportsystemer. Herefter var ingen længere i tvivl. Danske Skou havde opdaget den pumpe, der skaber transporten af ioner gennem cellemembranen, og som er årsag til den spændingsforskel, der er hele forudsætningen for nerveimpulser og muskelkontraktioner.

Højdepunktet og slutstenen

Resten af Jens Chr. Skous forskerkarriere gik med at forstå implikationerne af den mekanisme, han havde opdaget. Med sin sædvanlige beskedenhed skynder han sig at tilføje, at han ikke ydede nogen skelsættende indsats i det fortsatte arbejde. Og det gjorde han muligvis heller ikke rent forskningsmæssigt, men han fik dog forskningen i ionpumper til at blomstre på Aarhus Universitet, og i dag er grundforskningscenteret PUMPKIN ved universitetet under ledelse af professor Poul Nissen et af de absolut førende i den forskning. I 2007 lykkedes det således Skous arvtagere at rydde forsiden og det meste indholdet i en udgave af tidsskriftet *Nature* med deres påvisning af, hvordan ionpumper ser ud og fungerer.

Selv holdt Skou først helt op med sin forskning, efter han var blevet 80. I årene efter sin pension fortsatte han med at lave teoretisk ar-

bejde. Blandt andet lærte han sig at programmere, så han selv kunne gennemregne forskellige modeller.

– Da jeg fyldte 85, sagde min kone, at nu måtte jeg holde op med at give foredrag, og det var jeg enig med hende i. Man skal ikke vente, til de sidder dernede i auditoriet og siger til hinanden: "Det foredrag skulle han ikke have holdt."

– *Hvad kom nobelprisen til at betyde?*

– Jamen den var da både højdepunktet og slutstenen i mit arbejde. Den betød, at jeg de efterfølgende to-tre år ikke kunne lave andet end at give foredrag og alt muligt andet, der havde med nobelprisen at gøre. Jeg var godt i gang med at regne på en masse data, og jeg var glad for det, men nobelprisen gav et afbræk fra det, så jeg ikke kunne vende tilbage. På den måde var det godt, at jeg ikke fik prisen som 40- eller 50-årig. Så havde det ødelagt karrieren.

– *Var du fortsat med at forske, hvis du ikke havde fået nobelprisen som 79-årig?*

– Ja, bestemt da. Så var jeg fortsat nogle år endnu.

Ødelæggende forskningsfinansiering

De seneste par år har Jens Chr. Skou kastet sig ud i en heftig debat om finansiering af forskning. Han mener, det er ødelæggende for forskningen, at forskerne i dag er tvunget til at bruge meget tid på at søge om eksterne midler til deres forskning. Og han har ved mange lejligheder sagt, at hvis de forhold, der gælder i dag, var blevet tilbudt ham dengang, havde han aldrig fået en nobelpris, simpelthen fordi han ville have forladt universitetet.

– Med det nuværende system er der risiko for, at den forskning, der virkelig kunne være interessant, slet ikke når at komme på bordet, men ender i gruppen af ikke-støtteværdige projekter. Da jeg påstod, at et enzym kan transportere ioner, sagde folk, at jeg vrøvlede. Jeg havde aldrig fået penge til at undersøge det under det nuværende system. Man glemmer, at det er med forskning som med olieboring: Den platform, der producerer olie, skal selvfølgelig have de nødvendige midler, men alle ved, at brønden en dag er tom. Derfor skal der hele tiden bores efter nye brønde med den risiko, at der ikke er noget at hente. Når olien springer, opvejer det i mange tilfælde udgifterne ved de forgæves borer, siger Jens Chr. Skou, der efterhånden har opgivet at bruge tid på at få politikerne i almindelighed og videnskabsministre Helge Sander i særdeleshed til at forstå, hvad forskning er.

I stedet har han brugt tiden på at skrive sine erindringer og passe haverne – både den i Ris- skov og den ved sommerhuset på Mols.

– Her i sommer prøvede jeg også at spille tennis igen for første gang i nogle år. Min datter var begyndt, og så skulle jeg lige prøve at spille mod hende. Men det var simpelthen en ynk. Nu sætter jeg ikke mine ben på en tennisbane igen, ler Jens Chr. Skou. ■

Jens Chr. Skou måtte vente længe på dekan Arvid B. Maunsbachs kontor, inden telefonen ringede fra Stockholm med beskeden om, at Skou havde fået Nobelprisen i kemi.

Foto: Lars Kruse/AU-foto

Husk pensum bedre

Gør det abstrakte til noget konkret og forbind det til noget, der allerede ligger lagret i din langtidshukommelse. Norske Oddbjørn By er studerende, forfatter og ivrig dyrker af hukommelsessport. Forleden gav han 350 tandlæge- og medicinstuderende konkrete redskaber til bedre at huske deres pensum.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

Bare lige for at vise sig memorerer Oddbjørn By alle kortenes præcise placering i et sæt spillekort på lige over to minutter midt i foredraget.

– Det var langsomt, min rekord er 43 sekunder, men det kræver lidt mere forberedelse, smiler han genert, mens salen klapper og jubler.

For at vise, at hans metoder virker på alle, lærer den norske hukommelses-sportsudøver os alle sammen teknikken til at huske de ti største lande i verden i rigtig rækkefølge og at memorere morsealfabetet med prikker og streger og det hele, så vi efter et par minutter kan fremsige det næsten fejlfrit.

Og for en journalist, der dårligt kan huske sine søskendes fødselsdag, er det lidt af en gåde, hvorfor jeg pludselig kan huske, at verdens arealmæssigt niendørste land er Kasakhstan, og at X morsers som – · · –.

Men det hele handler ifølge Oddbjørn By om, hvilken teknik man bruger til at ordne sin hukommelse med.

– Selv husker jeg hverken værre eller bedre end andre. Det hele handler om strukturering, og det betyder ikke det store, om man er født med en god hukommelse, forklarer han.

Hukommelse i stedet for fredagsbar

Norske Oddbjørn By er stadig selv studerende på universitetet i Bergen, men han har for et par år siden på flere medstuderendes opfordring skrevet bogen *Memo* om sine hukommelsesteknikker – en bog, der i foråret kom i en dansk udgave målrettet mod eksamenslæsningen.

Det er netop for at give de studerende nye redskaber til især den hårde anatomieksamen, at Studievejledningen på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har inviteret forfatteren til Århus.

Og at dømme efter fremmødet i Søauditoriet til et frivilligt arrangement, der ligger samtidig med årets sidste fredagsbar på Medicin, er bedre hukommelse virkelig noget, der bliver efterspurgt.

Oddbjørn By giver os en smagsprøve på, hvordan han bruger associationer, visualiseringer og vores fremragende evner til at huske f.eks. ruter, bygninger og bevægelser til at forbedre hukommelsen på andre mere abstrakte og glemsomme områder.

– Det handler om at ordne det, man vil huske, så logisk som muligt. Hvis du bare skal lære en liste over verdens største lande ved at læse den igennem, bliver den lagt et tilfældigt sted i dit hoved, hvor det kan være svært at hive den frem igen. Ved at binde den op på noget konkret kan du finde den i langt mere ordnet form, fortæller han.

Roterende kinakål og dansende mus

For f.eks. at kunne huske de ti største lande beder Oddbjørn By os om at visualisere en rute i et hus, vi allerede kender godt, og opdele den i ti underpunkter. Derefter skal vi forestille os en visualiseret association for et land ved hvert ”stoppested” på vores rute – og gerne en association med bevægelse i. En skydegal Putin, der står på dørmåtten, er Rusland, en kinakål, der roterer i sofaen, er Kina, og Mickey Mouse, der danser i reolen, er USA. Og fordi både rutens punkter og associationerne er meget nemmere at huske end de abstrakte landenavne, vi startede med, har vi pludselig lært navnene på verdens ti største lande.

Tricket bag det, Oddbjørn By selv kalder ”ruteplanen”, er at udnytte de hukommelsestyper, som vi er gode til.

– Vi er alle sammen gode til at huske tings placeringer og ruter, vi kører eller går tit. Hvornår farer man f.eks. nogensinde vild på vej til arbejde? Ved at ordne associationer af noget abstrakt på en konkret rute kan vi udnytte viden, vi allerede har gemt i langtidshukommelsen, siger han.

Intet USB-kabel

Oddbjørn By understreger for auditoriet, at hans teknikker ikke er en erstatning for almindelig eksamenslæsning, da det er de færreste

fag, der er ren udenadslære.

– Du skal have noget at huske, og selv med mine teknikker er det svært at huske mere end 500 eller 1000 stikord. Derfor når I ingen vegne, hvis I ikke er i stand til at strukturere pensum og tage noter, som så først derefter kan læres udenad, forklarer han.

Forfatteren fortæller de grinende tilhørere, hvordan han ofte får mails fra desperate studerende, der ikke har fulgt med, ikke har læst og dagen før eksamen gerne vil have hjælp til at klare sig igennem. Men sådan virker det ikke.

– Mine teknikker er ikke et USB-kabel mellem bøgerne og hjernen, hvor viden bare fosser ind, uden at man behøver at gøre noget. Men når man har struktureret sin læsning og sine noter, kan associationer og ruteplanen gøre, at langt mere stof rent faktisk hænger fast i hjernen – både til eksamen og bagefter. Og det er vel en fordel, at I også kan huske anatomien, når I engang er færdige, siger han med et smil. ■

Memo – studiehåndbogen, den nemme vej til bedre eksamen Af Oddbjørn By Forlaget Bazar Kan fås hos Stakbogladsen til 249 kr. inden studierabat.

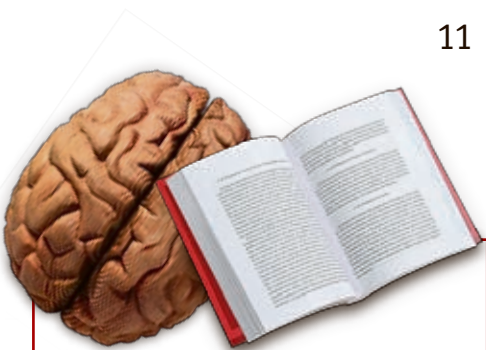
Prøv selv

Hvis du selv vil prøve en af Oddbjørn Bys hukommelsesøvelser, kan du bruge nedenstående eksempel.

1. Forestil dig en rute i et hus, du kender godt, f.eks. dit eget. Ruten skal have ti placeringer, f.eks. køkkenbordet, badekarret, spisebordet osv. Luk øjnene og gennemgå ruten punkt for punkt et par gange.

2. Lav enten dine egne associationer for de ti arealmæssigt største lande i verden eller brug Oddbjørn Bys:

Rusland	Vladimir Putin
Canada	En gås (tøjmærket Canadian Goose)
USA	Mickey Mouse
Kina	Kinakål
Brasilien	Kaffe
Australien	Kænguru
Indien	Indianer
Argentina	Maradonna
Kasakhstan	En kasse
Sudan	Superman

Hukommelsesteknik til eksamen

Grundstenen i Oddbjørn Bys hukommelsesteknikker er at bruge associationer og visualiseringer på allerede kendte steder til at gøre noget abstrakt og uplacerbart til noget konkret med en fast placering.

I en eksamenssituation uden hjælpemidler kunne det foregå på følgende måde:

1. Først reduceres pensum til en række stikord og hovedpunkter på samme måde som normalt, når man tager noter og læser op. På den måde ender man ofte med en række abstrakte stikord og hovedbetegnelser, der hver udløser erindring om en større sammenhæng i pensum, men i sig selv er svære at huske.

2. Ved hjælp af associationer omdannes ordene til konkrete ord, der senere kan visualiseres. Kants bog *Kritik der reinen Vernunft* kan blive til ”Regnvej” og begrebet ”intern validitet” kan blive til en fodboldtrøje fra fodboldklubben Inter. Associationer for ord, der ikke lige umiddelbart giver sig selv, kan f.eks. laves vha. forbogstaver. Skriv gerne associationerne ned.

3. Derefter visualiseres en eller flere ruter på steder, du allerede kender godt i forvejen. Det kan være din barndomsskole, dine forældres hus eller ruten fra kantinen til auditoriet. Hver rute skal ikke være længere end 15-20 punkter.

4. Så placerer du dine associationer på konkrete stop på din rute. Har du mange associationer, kan du placere to sammen. F.eks. kan du lade Louis Figo (som spiller i Inter) løbe rundt i regnvej på dine forældres dørmåtte. Placer alle dine associationer for pensumstikord på ruterne, skriv dem ned og repeter dem. Associationerne placeret i ruternes struktur vil typisk være meget nemmere at huske end de faktiske stikord.

5. Til eksamen, når du skal finde stikordene igen, kan du så mentalt gennemgå den ”rute”, hvor du har alle associationerne til ”validitet i metode” eller ”tyske filosoffer”, og umiddelbart oversætte dine associationer tilbage til deres oprindelige betydning.

I sin bog har Oddbjørn By også teknikker til at huske bl.a. tal, år og navne.

Nogle associationer er valgt ud fra deres sammenhæng med landet, andre er valgt, fordi de har samme forbogstaver. Det vigtige er, om en association umiddelbart giver mening – ellers find en anden.

3. Forestil dig dine associationer én for én i rækkefølge ved hver deres punkt på din rute. Inkluder gerne bevægelse, for så er det nemmere at huske: f.eks. Putin, der skyder pistoler af på dørmåtten, en gås, der basker på køkkenbordet, og Mickey Mouse, der danser i sofaen. Løb din rute med billederne i hovedet igennem et par gange.

4. Læg avisen væk og gennemspil din rute igen inde i hovedet og skriv navnene på de ti største lande ned efterhånden, som du når til associationerne. Nu kan du huske de ti største lande i verden.

PURE design eller poor design?

Debatindlæg

Af Susanne Bødker, dr.scient.

Som VIP'er på Aarhus Universitet bruger vi PURE i vore forsøg på at dokumentere og synliggøre vores indsats. De fleste af os bruger formodentlig PURE mindre, end vi burde, og som oftest, når vi bliver mindet på, at vi bør opdatere de oplysninger, der ligger om os. Dette læserbrev har ikke til hensigt at diskutere det fornuftige eller hensigtsmæssige i denne registrering.

Til gengæld vil jeg bruge min faglighed som forsker i menneske-maskine-interaktion til at diskutere de faktiske designvalg, der er truffet i PURE, og de mange uhensigtsmæssigheder, der gør, at vi alle i bund og grund bruger meget mere tid i PURE end nødvendigt, samtidig med at vi ikke selv får fornøjelse ud af arbejdsindsatsen.

Og her er vi så ved kernen af den første problematik. Hvis samarbejdsteknologier skal lykkes, så er det vigtigt, at de, som skal yde, også kan nyde, dvs. få noget igen, som de umiddelbart selv kan bruge. Det er generelt ikke tilfældet i PURE, og specifikt har jeg hørt om folk, der prøvede at benytte data fra PURE til at lave et CV og måtte bruge uger på det (efter at alle data omhyggeligt var indberettet).

Den anden problematik handler om udformningen af selve skærbilledet og mulighederne for at gå frem og tilbage mellem skærbilleder. Hvis man skal indberette noget, skal man først bestemme, om det er en publikation eller en aktivitet, og det er nok ofte uproblematisk (se dog senere). Er det nu en aktivitet, bliver det straks mindre enkelt på næste skærbillede. Hvis vi antager, at man har været medlem af en programkomité for en conference, så vil man på næste skærbillede begynde at undre sig over, hvor en sådan kan findes. Er det deltagelse i et internationalt udvalg eller peer review, eller noget helt tredje (se billedet)? Man vælger internationalt udvalg og kommer til bedømmelsesudvalg. Når man går derind, er det blot for at konstatere, at det ikke var der, man skulle hen. Så vil man jo gerne tilbage, men der er ingen tilbageknap på det billede, man har fremme. Det er et pop-up vindue, og lukker man det, bliver man slået tilbage til start.

Altså er det meget svært at eksperimentere med og lære PURE gennem brug, selvom tilba-

geknapper har været almindelige i webdesign siden tidernes morgen.

Derudover er det så uklart, hvor en programkomité gemmer sig, at det er umuligt at huske fra gang til gang. Selv havde jeg for nylig lige lagt alle mine ting ud. Jeg var behørigt i tvivl, om jeg havde gjort det rigtige, men jeg havde i alt fald gjort det. Min kollega havde en uges tid senere haft samme behov, ledt, og ikke fundet stedet for programkomitéer, så vi prøvede at lede sammen. Og trods det korte tidsinterval kunne jeg ikke huske, eller reproducere, hvor jeg sidst havde fundet en programkomité, og selv ikke ved fælles hjælp fandt vi noget, der lignede.

Det er vigtigt, at designere har et godt kendskab til det domæne, de designer for. PURE er et godt eksempel på, at domænekendskabet ikke kun handler om kendskab til videnskabelig registrering, men også om, hvad man laver som forsker. Lad mig give fire eksempler:

Jeg sidder ofte i ph.d.-bedømmelsesudvalg. For at indberette udvalgsarbejde skal man angive en begyndelses- og en slutdato, på trods af at disse størrelser ikke giver mening og for alle praktiske formål er ligegyldige. Det, der kan give mening, er at registrere datoen for forsvaret. Professorbedømmelsesudvalg er endnu værre, fordi de oftest ikke har en, for bedømmere, kendt begyndelses- og slutdato. For begge deles vedkommende skal man derudover angive sin titel i bedømmelsesudvalget, omend jeg endnu aldrig er blevet udstyret med en sådan. Altså må man fabrikere ligegyldige data for at kunne indberette aktiviteten, og PURE ender med at indeholde både ligegyldige og fejlagtige data.

Under peer reviews skal man angive, hvad man har reviewet, på trods af at sådan-

ne bedømmelser ganske ofte er anonyme. Når PURE insisterer på, at man ikke bare oplyser, at man reviewer for et bestemt tidsskrift, men også hvilken artikel, så undergraves reviewrens anonymitet, ud over at man ikke kan registrere de gange, man reviewer, hvor artiklen aldrig bliver publiceret. PURE tvinger altså én til at offentliggøre delvist fortrolige data, og kravet om detaljer gør, at det er vanskeligt at afrapportere reviews, der ikke leder til succes.

Langt nede i maven på PURE ser det ud, som om censur skal indberettes sammen med et abstract over det, der er censureret. Et oplagt spørgsmål er, hvordan det kan lade sig gøre at lave en sådan indberetning med en overskuelig arbejdsindsats, hvis man censurerer 150 førsteårsstuderende? Måske er censurkategorien tænkt til noget andet, som er uklart for mig. I bedste fald indeholder PURE uklare kategorier, og i værste fald påtvinges brugeren unødigt og ligegyldigt ekstraarbejde.

At en brug af PURE, som er tidsmæssigt overskuelig for en selv, kræver fabrikation af oftest ligegyldige data, en god del springen over, hvor gærdet er lavest, og jonglering af uklare kategorier, kan også illustreres ved følgende: I datalogi er internationale konferencer væsentlige. Min konferencedeltagelse omfatter oftest en kombination af: en artikel, som publiceres i proceedings, en mundtlig præsentation af samme på konferencen, deltagelse i konferencen (interessant nok!) samt deltagelse i

konferencens programkomité, med mere. Uden at gå i alle detaljer bør hver af disse ting, så vidt jeg kan se, indrapporteres separat. Samtidig er 90 pct. af informationen overlappende.

Manglen på indsigt i, hvad konferencedeltagelse faktisk består i, har konkret ført til, at PURE bliver en tidssluger uden lige, og for folk, som måske har en mindre klar forståelse af, hvad der meriterer, end jeg selv, endog til, at de foretager fejlvalg, som måske på længere sigt ser miskrediterende ud for deres karriere. Med mekanismer som PURE foregår indrapporteringen jo ikke bare, for at årets årsrapport kan laves. Indberetningerne kan findes langt senere og af folk verden over, som med deres kendskab til de konkrete forskningsfelter måske vil undres over, hvad og hvorfor man har valgt at registrere, som man har gjort.

Overordnet er designet af PURE et udtryk for, at man ikke har taget udgangspunkt i de brugssituationer, som brugerne faktisk befinder sig i. Man har ikke taget hensyn til, f.eks. hvor lang tid det må tage for en lektor at indberette en enkelt detalje i sin årlige arbejdsindsats, og på den måde kunne selv ganske lærebogsagtige brugbarhedsundersøgelser have været nyttige for designet af PURE. ■

Susanne Bødker er professor i menneske-maskine-interaktion ved Datalogisk Institut.

Svar til Susanne Bødker

Svar

Af Steffen Longfors, områdeleder, informationskontoret

De problemer, Susanne Bødker påpeger i sit indlæg, er ikke ukendte for os, der sidder tættest på udviklingen af PURE. Mange af dem adresserer vi da også allerede i vores daglige arbejde med udviklingen af systemet. Nedenfor skal kort redegøres for hvordan.

En del af de problemer, Susanne Bødker nævner, knytter sig til det system for registrering, vi benytter. Modellen bruges på alle universiteter i Danmark, og for at sikre sammenlignelighed på tværs af universiteterne skal ændringer til modellen gennemføres i national enighed. Her på Aarhus Universitet har vi hen over sommeren og efteråret arbejdet på et forslag til en revision af både aktivitets- og publikationskategorierne. Formålet er på én gang at gøre kategoriseringen mindre finmasket og mere rummelig. Revisionsarbejdet sker i en gruppe, hvor både forskere og administrative

medarbejdere er repræsenteret. Gruppens forslag til nye kategorier for aktiviteter har været behandlet nationalt, og der er opnået enighed om det. Forslaget vedrørende publikationer vil blive fremlagt nationalt snarest. Rettelserne til metamodelen forventer vi vil blive implementeret i sommeren 2009.

Samtidig med rettelserne til metamodelerne har vi delt kategorierne op, så det bliver obligatorisk at indtaste i nogle af dem, mens det bliver frivilligt at indtaste i andre.

Som en del af arbejdet med at revidere metamodelen har vi udarbejdet en kravspecifikation til et konferencemodul, der vil lette registreringer vedrørende deltagelse i konferencer. Dette er der allerede opnået national tilslutning til, og vi forventer, at det kan tages i brug i sommeren 2009.

En anden del af de problemer, Susanne Bødker nævner, knytter sig til muligheden for at genbruge oplysninger fra PURE. Vi anerkender, at hvad angår muligheden for at lave

personlige publikationslister og CV'er, er fleksibiliteten i PURE for begrænset. Derfor har vi allerede bestilt et egentligt CV-modul, der skal gøre arbejdet med at oprette og vedligeholde individuelle CV'er nemmere. Dette forventes også implementeret i sommeren 2009.

At alle de nye funktionaliteter først bliver tilgængelige i sommeren 2009 skyldes, at leverandørerne af PURE for øjeblikket arbejder på en ny version af systemet (version 4.0). I forbindelse med udviklingen af PURE 4.0 vil brugergrænsefladen til alle systemets moduler blive redesignet. Det er leverandørens hensigt at designe en brugergrænseflade, der er mere intuitiv, og som netop tager lige så meget hensyn til den almindelige bruger, som den gør til brugere med mere administrative funktioner i systemet. Vi har allerede bedt leverandøren om at sikre, at der inddrages brugere i dette arbejde. Susanne Bødkers henvendelse er en god anledning til at gen tage dette over for leverandøren. ■

Om PURE

PURE er det web-system, som alle landets universiteter undtagen DTU bl.a. anvender til registrering af forskernes aktiviteter. Alle ansatte på Aarhus Universitet har en medarbejderhjemmeside, som kan udbygges via PURE. Registreringer i PURE bliver synlige på den personlige hjemmeside, så snart de er færdige. Samtidig kan den enkelte forsker (i lighed med det administrative personale) bruge PURE til at indtaste supplerende oplysninger til hjemmesiden, så den kommer til at fremstå som en samlet præsentation. På baggrund af registreringer i PURE genereres også nøgletal for forskernes produktion af publikationer. Informationskontoret er ansvarlige for vedligeholdelsen af PURE.

PROFESSOR PÅ GRÆNSEN MELLEM LITTERATUR OG ETIK

Hvordan kan litteraturen bidrage til diskussioner om retfærdighed, rettigheder, og hvordan mennesker burde eller ikke burde handle, uden at den af den grund ophører med at være litteratur? Det er et af de spørgsmål, som optager **Dominic Rainsford**, der er nyudnævnt professor i engelsksproget litteratur ved Institut for Sprog, Litteratur og Kultur.

Det er ofte blevet hævdet, at der inden for humanvidenskaben er sket en etisk drejning siden 1990'erne. Den drejning bidrog Dominic Rainsford til med sin ph.d.-afhandling: *Authorship, Ethics and The Reader: Blake, Dickens, Joyce* fra University College London i 1994 og efterfølgende som arrangør af den internationale konference "Literature and Ethics", der blev afholdt i 1996 på University of Wales, Aberystwyth.

Dominic Rainsford er interesseret i de filosofiske forhindringer til etisk motiverede handlinger, og hvordan disse forhindringer bliver formuleret og udforsket i litteraturen. I sin aktuelle forskning trækker han på flere discipliner

– Jeg udforsker spørgsmålet om, hvordan forskellige akademiske discipliner som studiet af litteratur og etisk og politisk filosofi kan finde anvendelse

for hinanden, siger Dominic Rainsford, der tilstræber øget diskussion og tværfaglig forskning mellem diverse fagområder på Aarhus Universitet.

Dominic Rainsford har en ph.d.-grad i engelsk litteratur fra University College London i 1994 og underviste på adskillige universiteter i England, Polen, USA og Wales fra 1990-97, før han kom til Danmark i 1998. Her var han 2001-05 institutleder for først Institut for Engelsk og siden det fusionerede Institut for Sprog, Litteratur og Kultur.

Dominic Rainsford har skrevet flere bøger, blandt andet *Authorship, Ethics and The Reader: Blake, Dickens, Joyce* (Macmillan, 1997) og *Literature, Identity and the English Channel* (Palgrave, 2002) og har publiceret en lang række artikler og herigennem bidraget til at afdække spørgsmålet: Hvor ligger litteraturens grænser, og hvad kan den bruges til ude i den store og farlige verden?

Lars Kruse / AU-foto

FARVEL TIL DIREKTØREN

Det blev kun til godt et år på posten som universitetets direktør. Den 28. november sagde universitetet ved en velbesøgt reception farvel til **Niels Højberg**, der fortsætter sin karriere som stadsdirektør i Århus Kommune.

– Det har været et lærerigt og privilegeret job at være direktør på Aarhus Universitet. Århus' udvikling hænger tæt sammen med universitetets udvikling, og jeg ser frem til et nært samarbejde med Aarhus Universitet i fremtiden, sagde Niels Højberg blandt andet.

Rektor Lauritz B. Holm-Nielsen beklagede direktørens korte ophold på universitetet.

– Det er rigtig træls, du rejser. Vi havde gerne set,

du var blevet bare lidt længere, sagde Lauritz B. Holm-Nielsen med en omskrivning af en kendt slogan fra et discount-supermarked.

Han konstaterede til underholdning for de fremmødte, at Niels Højberg med sin hurtige exit har sat nye standarder for, hvor længe universitetsdirektører holder på Aarhus Universitet.

– Nu er gennemsnitstiden vist nede på 15 år, sagde rektor, der også stod for dagens foretalelse, da han bemærkede, at han glædede sig til samarbejdet med den nye stadsdirektør for Aarhus Universitet.

Så meget "universitetsmand" tør man vel næppe håbe, at den nye topchef i Århus Kommune bliver.

/ hp

NY PROFESSOR I ATMOSFÆRENS MILJØ

Michael Evan Goodsite er tiltrådt som ny professor ved Danmarks Miljøundersøgelser (DMU). Ved Afdelingen for Atmosfærisk Miljø i Roskilde skal den nye professor især analysere de globale miljøeffekter af forurening med tungmetaller samt atmosfærisk kemi i arktiske områder, hvor man ellers forventer et relativt rent miljø. Han vil medvirke til i tæt samarbejde med resten af afdelingens medarbejdere at udvikle DMU's luftforureningsforskning.

Ansættelsen af Michael Goodsite dækker et meget vigtigt strategisk område for DMU. Målet er at udvikle forskningen i luftforurening internationalt på et videnskabeligt højt niveau med særligt fokus på USA og EU. Michael Goodsite har desuden ambitioner om at øge samarbejdet med det private erhvervsliv og tage initiativ til, at DMU får en formel uddannelsesprofil inden for luftforurening.

Michael Goodsite kommer fra en stilling som institutleder for Institut for Fysik og Kemi, Syddansk Universitet (SDU). Den nye professor har tidligere været forsker ved DMU og modtog i år sammen med sin medforfatter *Science of the Total Environment's* pris for den vigtigste artikel i 2006-2007. Professoretatet er 5-årigt med mulighed for forlængelse.

PRIS TIL SPROGFORSKER

Professor, dr.ling.merc. **Sven Tarp** fra Handelshøjskolen fik den 27. november overrakt Hedorfs Fonds pris for Erhvervsproglig Forskning 2008. Prisen uddeles hvert andet år til en person, der har gjort en ekstraordinær indsats for udviklingen af erhvervsproglig forskning i Danmark.

Sven Tarp skrev i 2007 sin doktorafhandling, *Leksikografien i grænselandet mellem viden og ikke-viden. Generel leksikografisk teori med særligt henblik på lørnerleksikografi*. Hans arbejde er desuden mundet ud i en række tosprogede erhvervsordbøger udgivet af Systime, Gad og Gyldendal.

– Prisen betyder meget for mig. Det er rart at se, at det, jeg har arbejdet så meget med, bliver værdsat og brugt i akademiske kredse, lyder det fra professor Sven Tarp.

Sammen med den attraktive sprogris modtager han et legat på 75.000 kr., der kan anvendes til en studierejse i udlandet.

Science manager til Lundbeckfonden

Der søges en akademisk medarbejder til en stilling som science manager i Lundbeckfondens forskningsadministration.

Lundbeckfonden er en erhvervsdrivende fond, der støtter sundheds- og naturvidenskabelig forskning af høj videnskabelig kvalitet. I årene 2008-2010 forventes uddelt i alt 1 mia. kr., primært til forskere i Danmark. Fonden finansierer således en betydelig del af den fondsbaserede biomedicinske forskning i Danmark.

Forskningsadministrationens opgaver omfatter bl.a. forberedelse af møder i fondens videnskabelige rådgivende komité i forbindelse med de ca. 600 ansøgninger komitéen årligt behandler, samarbejde med eksterne eksperter og opfølgning på tidligere bevillinger fra fonden. Ligeledes varetages det administrative arbejde omkring indkaldelse og behandling af ansøgninger til fondens Centres of Excellence, som ved udgangen af 2008 udgør 12 centre, og fondens Junior Group Leader Fellowships samt opfølgning på disse bevillinger. Hertil kommer løbende justering af fondens elektroniske ansøgningssystem og opdatering af de dele af fondens hjemmeside, der omhandler fondens uddelinger. Forskningsadministrationen udfærdiger statistikker og opgørelser over fondens aktivitet til brug for fondens bestyrelse og er aktiv i et internationalt samarbejde om effektmålinger af fondes uddelinger.

Stillingen refererer til fondens forskningschef med hvem de konkrete arbejdsopgaver aftales. Fonden ser gerne, at ansøger har erfaring indenfor biomedicinsk forskning.

Der er tale om en fuldtidsstilling, som tænkes aflønnet svarende til universitetslektorniveau med individuelle tilpasninger efter kvalifikationer og med tiltrædelse snarest muligt. Ansøgning bedes være Lundbeckfonden i hænde senest den 5. januar 2009.

Nærmere oplysninger kan fås hos fondens forskningschef, cand.med., Ph.D. Anne-Marie Engel samt på fondens hjemmeside: www.lundbeckfonden.dk

Lundbeckfonden er en erhvervsdrivende fond med væsentlige aktieposter i H. Lundbeck A/S og ALK-Abelló A/S. Fonden uddeler årligt ca. 330 mio. kr. til videnskabelige formål indenfor sundheds- og naturvidenskaberne.

LUNDBECKFONDEN

Lundbeckfonden, Vestagervej 17, 2900 Hellerup
Tlf. 39 12 80 00, www.lundbeckfonden.dk

Redigeret af Journalkontoret, Den Centrale Administration, Ndr. Ringgade 1, 8000 Århus C, tlf. 8942 1151. Deadline onsdag kl. 12 i lige uger. Opslag sendes til meddelelser@au.dk
Journalkontoret forbeholder sig ret til at forkorte opslagene i den trykte avis.

Se de fulde opslag på www.au.dk/meddelelser

PH.D.-GRADEN

Forsvar

HUM

Med henblik på erhvervelsen af ph.d.-graden i fransk forsvarer cand.mag. **Karen Frederiksen** sin afhandling "Tid, fortælling og subjekt. En analyse af Paul Ricœurs kritiske hermeneutik med særligt henblik på forestillingsevnen og erindringen". Forsvaret finder sted fredag den 12. december 2008 kl. 13.00 i lokale 516, bygn. 1461, Nobelparken.

Med henblik på erhvervelsen af ph.d.-graden i historie forsvarer cand.mag. **Anne Folke Henningsen** sin afhandling "Race, Rights, Religion: Interactions between White Missionaries and Black Congregants in the Moravian Mission Church in Eastern South Africa c. 1870-1940". Forsvaret finder sted mandag den 15. december 2008 kl. 13.15 i Søauditorium 4, bygning 1252, lokale 310.

Med henblik på erhvervelsen af ph.d.-graden forsvarer cand.mag. **Tine Engel Mogensen** sin afhandling "De encyklopædiske kærlighedsromaner. Genindskrivningen af romantisk kærlighed i kontemporære romaner". Forsvaret finder sted tirsdag den 16. december kl. 13.15 i bygning 1584, lokale 124, Institut for Æstetiske Fag, Langelandsgade 139, 8000 Århus C.

SUN

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i medicin holdes følgende offentlige forelæsninger:

Cand.polyt. **Kirstine Lyng Stender-Petersen** med titlen "Aspects of the molecular pathogenesis of obesity, type 2 diabetes, and insulin resistance". Forsvaret finder sted den 16. december 2008 kl. 13.00 i Auditoriet, Steno Diabetes Center, Hagedorn Research Institute, Niels Steensens Vej 6, 2820 Gentofte.

Cand.odont. **Torben Henrik Thygesen** med titlen "Somatosensory function after Le Fort I osteotomy. Experimental and clinical studies". Forsvaret finder sted den 17. december 2008 kl. 14.00 i Auditorium B, Århus Universitetshospital, Skejby.

Cand.scient.san. **Sara Fevre Kindberg** med titlen "Perineal lacerations after childbirth; studies within midwifery practice on suturing and pain relief". Forsvaret finder sted den 19. december 2008 kl. 14.00 i Auditorium B, Århus Universitetshospital, Skejby.

Cand.med. **Rikke Riber-Hansen** med titlen "Prognostic markers in melanoma". Forsvaret finder sted den 9. januar 2009 kl. 14.00 i Patologisk Instituts Store Auditorium, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, Nørrebrogade.

SAM

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i psykologi afholder cand.psych. **Anders Christian Green** en offentlig forelæsning over emnet "Neuro-scientific investigations of exposure, liking and emotional responses to music: current status and methodological limitations". Forsvaret finder sted fredag den 12. december 2008 kl. 14.15-16.25 i auditoriet, Psykologisk Institut, Jens Chr. Skous Vej 4.

Med henblik på erhvervelse af ph.d.-graden i statskundskab afholder cand.scient.pol. **Jesper Wittrup** en offentlig forelæsning over emnet "Fordele og udfordringer ved anvendelse af institutionel økonomisk teori som grundlag for rådgivende design-forskning – og årsagerne hertil". Forelæsningen finder sted onsdag den 17. december 2008 kl. 14.15 i Auditorium A I, Bartholins Allé, bygning 1333.

Tildelinger

SUN

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har tildelt ph.d.-graden i medicin til følgende

Cand.med. **Hanne Krogh Jensen** for afhandlingen "Clinical, immunological, and biological parameters in renal cell carcinoma".

Cand.med. **Caroline Juhl-Christensen** for afhandlingen "Profiling of genetic aberrations in AML patients with normal karyotype".

SAM

Det Akademiske Råd har den 10. november 2008 tildelt

Annette Elisabeth Bohn ph.d.-graden i psykologi på grundlag af afhandlingen "Studies on the Social and Cultural Characteristics of Autobiographical Memory and Their Development Across the Life Span".

Det Akademiske Råd har den 14. november 2008 tildelt

Agné Lauzadyte ph.d.-graden i nationaløkonomi på grundlag af afhandlingen "Active Labour Market Policies and Labour Market Transitions in Denmark: an Analysis of Event History Data".

Lars Henrik Gam Madsen ph.d.-graden i jura på grundlag af afhandlingen "Illikvide fordringer – Studier i modregning og standpunktsrisiko".

Det Akademiske Råd har den 18. november 2008 tildelt

Flemming Juul Christiansen ph.d.-graden i statskundskab på grundlag af afhandlingen "Flertal med oppositionen. Om koalitionsstyring som løsning på problemerne med partikonkurrence og samarbejde under mindretalsparlamentarisme".

Kim Mannemar Sønderskov ph.d.-graden i statskundskab på grundlag af afhandlingen "Making Cooperation Work: Generalized Social Trust And Large-N Collective Action".

LEGATER

Petrus Andersens Fond

Af ovennævnte legat er et antal legatportioner til uddeling i foråret 2008.

Legatet uddeles til lægevidenskabelige studerende. De studerende skal for at komme i betragtning være velbegavede, flittige og have opnået gode karakterer. Ansøgningsskema kan printes fra www.au.dk/su Ansøgningsfrist er fredag den 19. december 2008 kl. 14.00.

Stiftelsen Clara Lachmanns fond

är en skandinavisk kulturfond. Ändamål till vilka bidrag lämnas skall ha en klar skandinavisk inriktning och omfattas av mer än ett skandinaviskt land. Till Skandinavien räknas: Danmark, Färöarna, Island, Norge och Sverige. Opslaget och ansökningsblanketten finns på hemsida www.claralachmann.org

Ansökningar om bidrag skall vara inkomna senast den 15 januari.

STILLINGER

Opslagenes fulde ordlyd vil fremgå af fakulteternes hjemmesider.

STUDENTERUNDERVISERE

Afdeling for Idéhistorie

Ved Afdeling for Idéhistorie vil der i forårssemesteret 2009 være en studenterunderviserstilling i Filosofiske tekster til besættelse. Ansøgningsfrist den 7. januar 2009 kl. 12.00.

ANDRE INSTITUTIONER

Global Career Launch

GCL is a six-week work and cultural experience in the United States for international university students during summer 2009. The accepted students will work for employers to gain invaluable work experience and we will provide arranged cultural events to help the students to learn more about the cultures of the United States. For more information please visit www.GlobalCareerLaunch.org

FORSKNINGSSTØTTE

Aarhus Universitets Forskningsfond

Der indkaldes hermed ansøgninger til Aarhus Universitets Forskningsfond med henblik på uddelinger i 1. halvår 2009. Der kan søges om støtte til: projektbevillinger, forskningsstipendier, stipendier til forskeruddannelse, publikationer, forskningsintegrationspulje, gæsteforskerpulje, samfinansierede ph.d.-stipendier, ph.d.-kurser på Sandbjerg samt forskningsophold i Møllehuset.

Ansøgningsskemaer findes på www.au.dk/auff
Ansøgninger skal være Aarhus Universitets Journalkontor i hænde senest fredag den 30. januar 2009 kl. 12.00.

Novo Nordisk Fonden

Nedenstående opslags fulde ordlyd kan ses på www.novonordiskfonden.dk, hvor ansøgningsskema findes fra 5. januar 2009. Ansøgningsfrist er den 2. februar 2009 kl. 16.00.

Udvalget for kunsthistorisk forskning indkalder ansøgninger til kunsthistoriske forskningsprojekter. Der kan søges om støtte til et selvstændigt projekt eller en klart angivet del af et større projekt inden for kunsthistorisk forskning.

Udvalg for almen medicinsk forskning indkalder ansøgninger til 2-årige post-doc stipendier i almen medicin. Formålet er at støtte almen medicinsk forskning, specielt fastholde læger som forskere i de alment medicinske forskningsmiljøer på eller knyttet til universiteterne.

Novo Nordisk Fondens Læge- og Naturvidenskabelig Komite indkalder ansøgninger til: Hallas-Møller Stipendium, som tildeles en seniorforsker som bidrag til at opretholde og styrke igangværende forskning fortrinsvis inden for biomedicinsk forskning, klinisk forskning og biologisk grundforskning.

Kliniske Forsker Stipendier – Danmark

Stipendiet skal gøre det muligt for højt kvalificerede forskere ansat i fuldtids kliniske stillinger at blive delvis frigjort for klinisk arbejde, således at de får mulighed for sammenhængende biomedicinsk/eksperimentel forskning.

Danmarks Nationalbanks gæstelejligheder

I lighed med tidligere år indkaldes ansøgninger til de gæstelejligheder i Nyhavn 18, som Nationalbanken stiller til rådighed for højt kvalificerede udenlandske forskere og kunstnere.

Se www.nationalbanken.dk under "Om nationalbanken". Ansøgningsfrist den 26. januar 2009.

BOLIGER

BOLIGANNONCER

sendes til
Studenterrådet, Aarhus Universitet
Ndr. Ringgade 3, 8000 Århus C
Tlf. 8942 5464
vedlagt 50 kr. til dækning af omkostninger.

Ved indrykning via e-mail: sr@sr.au.dk
indbetales beløbet med angivelse af navn på 7268 1024 328.

Annoncen kan afleveres på ovennævnte adresse. Se også boligannoncerne på: www.sr.au.dk
Her er det muligt at indtaste sin annonce gratis.

PERSONALESTYRELSEN

Se cirkulærerne på: www.perst.dk

Få nyhederne fra

CAMPUS

AARHUS UNIVERSITET

før alle andre...

TILMELD DIG NYHEDSBREVET PÅ AU.DK/CAMPUS

AARHUS UNIVERSITET 8.-18. DECEMBER

TEOLOGIENS
OPGAVE

Mandag 8.
KL. 15.15-17.30. TEOLOGIENS OG NATURVIDENSKABENS STYRKE OG GRÆNSER
I foredragsrækken *Hvor går grænsen?* taler lektor, drs.theol. Kees van Kooten Niekerk om teologiens opgave i forhold til naturvidenskabernes viden om naturen og mennesket. Mødelokale 2, Studenternes Hus. Arr.: Forum Teologi Naturvidenskab.

ERINDRINGER

Onsdag 10.
KL. 9.30-17. WAR, MEMORY AND MEDIA
This interdisciplinary seminar explores how different media relate to the memory of war, whether they do it in a monumental, nostalgic, critical, or revisionist way. The keynote speaker is Professor Astrid Erll, Wuppertal. She will talk on “Hollywood War Cinema: Cultural Memory, Authenticity and Remediation”. All welcome. No registration. Mødesal 2, Studenternes Hus. www.memory.au.dk. Arr.: Forskernetværket Erindringskultur.

SPROG

KL. 13. FORTÆLLINGER OM SPROGDØD.
Foredragsholder Ole Stig Andersen fortæller en stribe sprogdødshistorier fra forskellige egne af verden: Det kaukasiske sprogdøb og ubykh og Åge Meyer Benedictsens. Genoplivningen af de tasmanske sprog klingon og mutsun. En dansk dokumentarfilm om mlabri i Nordthailand. Tsunami, turisme og influenza, der udsletter jarawa. Og ... Lok. 131, bygn. 1453. Arr.: Afdeling for Lingvistik og Sproguseet.

MATEMATIK

KL. 15.15. LINDHARD LECTURE
Professor Alexei V. Finkelstein, Russian Academy of Science, on understanding folding rates and folding nuclei of globular proteins. Auditorium F, Matematisk Institut, bygn. 1534. Arr.: Center for Teoretisk Naturvidenskab.

FINANS-
KRISE

Fredag 12.
KL. 14. TILTRÆDELSESFØRELÆSNING
I anledning af sin tiltrædelse som professor holder Claus Holm, Erhvervsøkonomisk Institut, forelæsningsen “Can we blame the auditors, the financial reporting system or our corporate governance system for the current financial crisis?”. Alle er velkomne. Tuborg Auditoriet (M2), Handelshøjskolen, Fuglesangs Allé.

STJERNE-
HIMLEN

KL. 20. FULDMÅNEAFTEN
Slap dog af! Et juleforsøg med afslapningsmusik under stjernerne. Gentages kl. 21.30. Entré 60 kr. Planetariet, C.F. Møllers Allé, Universitetsparken. Arr.: Steno Museet.

PSYKOLOGI

Tirsdag 16.
KL. 15. AFSKEDSRECEPTION
Efter mere end tre årtiers ansættelse ved Psykologisk Institut har professor Mogens Agervold valgt at fratræde sin stilling pr. 31. december 2008. I den anledning afholder instituttet en afskedsreception. Biblioteket, Psykologisk Institut. Alle er velkomne.

FILOSOFI

Onsdag 17.
KL. 13-15. EXPERIMENTAL SEMANTICS
Lecture by Michael Devitt, distinguished professor of The City University of New York. Room 218, building 1465. Host: Department of Philosophy.

ÆSTETIK

Onsdag 18.
KL. 14.15. SKULPTURER OM SKULPTURER
Ph.d.-stipendiat Lise Skytte Jakobsen om et arkaisk medie i en post-medial tid. Bygning 1584, lok. 124, Kasernen, Langelandsgade. Arr.: Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

Barok Film

PÅ KRISEMISSION MED KLASSISK DANNEELSE

Lysten til at undersøge, hvad der sker, når en akademiker slippes løs i verdenssamfundet, var inputtet til instruktøren Lotte Mik-Meyer, da hun gik i gang med dokumentarfilmen *Det Arabiske Initiativ*. som nu kommer omkring universitetet for en enkelt forevisning. Den meget roste film skildrer religionshistorikeren Jakob Skovgaard-Petersens arbejde i Cairo, hvor han som leder af Det Dansk-Egyptiske Dialoginstituttet skal bidrage til mere demokrati i Mellemøsten. Den opgave bliver ikke just nemmere, da vreden over Muhammedkarrikaturerne sætter danske am-

bassader i brand. Filmen skildrer både Jakob Skovgaard-Petersens professionelle virke og private udfordringer og inviterer til en række dialoger om politik og religion. Den er blevet betegnet som “en flot skildring af en mand med en ualmindelig stor portion mod og vilje, der samtidig besidder den formidable menneskelige evne det er, at både kunne argumentere, lytte og lære på samme tid”. Det er Faggruppen for Arabiske og islamiske studier og Foreningen for Arabiskstuderende, der har skaffet filmen til byen. Med den følger både Jakob

Skovgaard-Petersen og Lotte Mik-Meyer, der om sin films hovedperson siger, han har en klassisk dannelse, som hun tror, der er brug for i dagens Danmark. Begge deltager i den debat, som følger op på filmen. Her medvirker også freelance reporter Arwa Mahmoud fra Cairo og Marwa Elnaggar fra IslamOnline and Reading Islam.com.

DET ARABISKE INITIATIV
9. DECEMBER KL. 15
DET TEOLOGISKE FAKULTET, AUD. 1.

JULEARRANGEMENT
FOR AU-ANSATTE

Også i år inviterer rektor Lauritz B. Holm-Nielsen alle ansatte på Aarhus Universitet til julearrangement i Søauditorierne. Som noget nyt på programmet vil tre forskere også komme med deres bud på det kommende års

største udfordringer for forskningen og undervisningen på universitetet. Efterfølgende er der en halv times debat mellem oplægsholderne, rektor og publikum. Arrangementet rundes af i foyerområdet, hvor der bydes på lidt godt til ganen og maven. For de medarbejdere, som ikke har mulighed for at deltage i Søauditorierne, vil der være streaming på

www.au.dk . Desuden afholdes der særarrangementer på Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet, Danmarks Pædagogiske Universitetsskole og Danmarks Miljøundersøgelser.

JULEARRANGEMENT
SØAUDITORIERNE
18. DECEMBER KL. 15-17

GRATIS JUL I DEN GAMLE BY

Et gyldigt studiekort giver i juleperioden studerende gratis adgang til Den Gamle By, som igen i år præsenterer den historiske jul i mange variationer med udstillinger om julens historie og alt det bedste fra den danske jul. Man kan møde skomagermadammen, bageren og købmanden og købe årets julegaver i de historiske butikker og museumsbutikken. Frem til den 30. december er der adgang til de gratis oplevelser hver onsdag, torsdag og fredag fra kl. 16 til museet lukker kl. 19. Købstadsmuseets julepakke omfatter frem til den 22. december desuden den dramatiserede rundvisning *Lys i Mørket*, hvor det flakkende lys fra 1800-tals-lygter giver let spil til fantasien. På det gamle Helsingør Theater kan man onsdag til fredag opleve Ludvig Holbergs farce *Juule-Stuuen* om kys og kram og erotiske lege, som de foregik i 1600- og 1700-årenes julestuer. Forestillingen varer cirka en time og opføres 10., 11. og 12. december kl. 16.30 og 18.30. Se udførligt program på: www.dengambleby.dk

Skal hunde have adgang til eksamenslokalet?

”Emotional support dogs” er begyndt at hærge de engelske og amerikanske universiteter. De giver tryghed for psykisk svage studerende, og det kan der faktisk været noget om ifølge en adfærdsforsker ved Aarhus Universitet.

Af Hans H. Plauborg

hhp@adm.au.dk

De blinde må gerne have dem med, men andre må ikke – endnu. Det handler om hunde og hundes adgang til undervisnings- og eksamenslokaler. Engelske og amerikanske univer-

siteter oplever lige nu en voldsom efterspørgsel blandt studerende, der ønsker at få deres kæledyr med på campus. Det drejer sig om alt fra norske skovkatte og angorakaniner til fagleedderkopper og kvælerslan-ger. Men især hunde er populære – så populære, at man er begyndt

at tale om de mange ”emotional support dogs”, som psykisk svage studerende siger, de har behov for, hvis de skal klare livet i ”the hood” på campus.

For ganske nylig fik en studerende fra University of Sussex i England, der lider af agorafobi (angst for

Skal vi dele mit kødben? Hunde, der skal støtte psykisk svage studerende, rykker ind på campus.

åbne pladser) lov til at have sin hund, en irsk setter, med overalt – også til eksamen.

Et spændende forskningsprojekt

– Det lyder lidt avanceret. Der må være noget grundlæggende galt med personen, hvis vedkommende har brug for sit dyr overalt, siger seniorforsker Karen Thodberg fra Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet på Aarhus Universitet. Hun forsker i det nye område dyreterapi.

– Vi ved, at når man kæler med sin hund, falder blodtrykket, og der frigives morfinlignende stoffer, der bidrager til, at man får det godt. I den forstand er det såmænd ikke så langt ude. Jeg kunne da godt tænke mig at lave et eksperiment med studerende, der havde deres kæledyr med til eksamen. Man kunne sætte en pulsmåler på dem, tage blodprøver og observere deres kropssprog undervejs for at se, om de blev mere rolige. Det ville faktisk være et virkelig godt projekt, siger Karen Thodberg.

Den multifunktionelle hund

Historikeren og arkæologen Rikke Agnete Olsen har netop udgivet bogen *Hunden i historien* på Aarhus Universitetsforlag.

– Ja, selvfølgelig. Det måtte jo komme, lyder hendes første reaktion på ”campus-hunden”.

– Det er et meget tidstypisk eksempel på vores forhold til hunde. Mange mennesker, der i dag har en hund, kunne lige så godt have en bamse, siger Rikke Agnete Olsen, der selv har en hund.

Hun fortæller, at hunden altid har været multifunktionel. Jagthunden, vagthunden og hyrdehunden har levet side om side med selskabshunden, skødehunden og kælehunden. De gamle romere var så glade for deres hunde, at de ofte skrev digte om og til deres afdøde hunde.

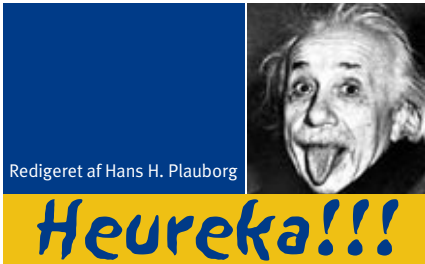
– Når mennesket kæler for hunden, bliver hunden glad, og når hunden bliver glad, bliver mennesket glad. Sådan har det altid været, siger Rikke Agnete Olsen.

Napoleon Bonaparte var dog ikke glad for hunde. Og slet ikke sin kones, der bed ham

– Det siges, at hun altid skulle have hunden med i seng. Det var Napoleon ikke glad for, og der findes breve, hvor han omtalen hunden som ”det lede kræ”, fortæller Rikke Agnete Olsen.

Hundeslagsmål

I England er der dog ikke så meget at grine af. En ny rapport, *Education and Training*, viser, at antallet af universitetsstuderende med psykiske og adfærdsmæssige problemer er eksploderet. Det tvinger universiteterne til at tage stilling til, hvordan man skal tackle den gruppe studerende. Hvis ”emotional support dogs” er løsningen, kan det dog give helt nye problemer. For hvad skal man så gøre af de studerende, der er allergiske over for hunde? Og hvad skal man stille op, hvis der pludselig opstår hundeslagsmål under en stor haleksamen? Er det så eksamensvagt-ernes opgave at skille koterne ad? Svarene blæser i vinden. ■

Flatulente køer kræver særlig klimaaftale

Den internationale sammenslutning af landmænd (IFAP) kræver nu en ”særlig aftale” i de internationale klimaforhandlinger frem mod klimatopmødet i København næste år. Landmændene mener nemlig ikke, at de kan få alverdens køer, får og andre landbrugsdyr til at forstå, at deres prutter og bøvser bidrager lidt for meget til CO2-udslippet og dermed den globale opvarmning.

– Hvad skal vi gøre? Vi kan næppe lægge restriktioner ned over dyrene, siger IFAP’s præsident Ajay Vashee og tilføjer, at verdens landbrug derfor får svært ved at bidrage så effektivt til CO2-reduktionen som andre industrier.

Landbruget bidrager med ca. 20 procent af verdens samlede udslip af drivhusgasser, og i Australien har man beregnet, at bøvsende og pruttende husdyr bidrager til ca. 11 procent af landets samlede CO2-udslip.

Kan strikketøjet forhindre demens?

Et nyt spændende forskningsprojekt er undervejs på Cardiff University i England. Her er psykologer og hjerneforskere i gang med at undersøge, om man virkelig kan holde demens og depression fra døren ved at sidde og sysle med sit strikketøj.

Der har længe været anekdotisk evidens for strikningens virkning på det psykiske velbefindende. Men det er først nu, at et forskerhold med psykologen Ulrich von Hecker i spidsen har sat sig for systematisk at undersøge, om bedstemødres århundreder gamle yndlings-syssel faktisk kan være med til at forbedre bl.a. hukommelsen og opmærksomheden. De foreløbige resultater fra hjernescanneren viser, at strikning aktiverer de samme områder i hjernen som meditation. Og aktivering af de centre er kendt for at modvirke negative følelser. Hele projektet koordineres af strikkeguruen og tidligere psykoterapeut Betsan Corkhill.

Det kan godt være, det virker lettere dement afstrikke sig en Spiderman-dragt, men faktisk modvirker det efter al sandsynlighed demens.

-ismer er forsvundet fra videnskaben

I denne spalte i *CAMPUS* nr. 15 skrev vi om antropologen Alex Bentley, der havde bevist, at bestemte videnskabelige buzzwords giver flere citationer. ”Feminisme” var ikke længere sådan

et buzzword, kunne Bentley dokumentere, og nu påstår en amerikansk blogger på den populære videnskabsblog ”Gene Expression”, at han kan dokumentere, at stort set alle -ismer er uddøde inden for videnskaben.

Bloggeren, der kalder sig ”Agnostic”, har via onlinearkivet JSTOR, der indeholder mange års videnskabelige tidsskrifter, opgjort det, han(?) selv kalder ”stupid academic fads”. Hermed hentyder bloggeren til -ismer som feminisme, marxisme, dekonstruktivisme, postmodernisme osv. Deres popularitet var på toppen i perioden 1993-1998, men siden er der stille og roligt blevet luget ud i ”det humanstiske bullshit”, skriver bloggeren, der selv er litteraturstuderende.

En anden kommentator på bloggen skriver, at -ismer, der er kommet i ”miskredit” inden for deres oprindelige fag – f.eks. freudianisme på psykologi og marxisme på økonomi – næsten altid har fået et langt efterliv inden for humaniora.